Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. № 120 (7260). 24 июнь, 1980 йил. СЕШАНБА. Баҳоси 2 тийин.

КЕЧА МОСКВАДА КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ БЎЛДИ. ПЛЕНУМДА КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БОШ СЕКРЕТАРИ ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ДОКЛАД ҚИЛДИ. ПЛЕНУМ КПСС-НИНГ НАВБАТДАГИ XXVI СЪЕЗДИНИ 1981 ЙИЛ 23 ФЕВРАЛДА ЧАҚИРИШГА ҚАРОР ҚИЛДИ.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Пленуми тўғрисида

ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

1980 йил 23 июнда Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Пленуми бўлиб ўтди.

Пленум КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВнинг докладини тинглади ва КПССнинг навбатдаги XXVI съездини чақириш тўғрисидаги масалани ҳал қилди.

Пленумнинг шу масалага доир қарори бугун матбуотда эълон қилинмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри ўртоқ А. А. ГРОМИКОнинг «Халқаро аҳвол ва Совет Иттифоқининг ташқи сиёсати тўғрисида»ги докладини тинглади.

Л. И. БРЕЖНЕВ ва А. А. ГРОМИКО ўртоқларнинг докладлари юзасидан бўлган музокараларда Украина ССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. Ф. ВАТЧЕНКО, Грузия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. А. ШЕВАРДНАДЗЕ, КПСС Москва шаҳар комитетининг иккинчи секретари В. Н. МАКЕЕВ, КПСС Ленинград шаҳар комитетининг биринчи секретари Ю. Ф. СОЛОВЬЕВ, «Литературная газета»нинг бош редактори, СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари А. Б. ЧАКОВСКИЙ, Донецк областидаги С. Оржоникидзе номли Жданов «Азовсталь» металлургия заводининг пўлат қуювчиси Г. Я. ГОРБАНЬ, Эстония Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Қ. Г. ВАЙНО, Молдавия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. И. БОДЮЛ ўртоқлар сўзга чиқдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми ўртоқ А. А. Громиконинг доклади юзасидан тегишли қарор қабул қилди, бу қарор ҳам матбуотда эълон қилинмоқда.

Шу билан КПСС Марказий Комитетининг Пленуми ўз ишини тамомлади.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИНИНГ 1980 ЙИЛ 23 ИЮНДА ҚАБУЛ ҚИЛГАН ҚАРОРИ

КПССнинг НАВБАТДАГИ XXVI СЪЕЗДИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

1. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг навбатдаги XXVI съезди 1981 йил 23 февралда чақирилсин.

2. Съезднинг қуйидаги кун тартиби тасдиқлансин:

1) КПСС Марказий Комитетининг ҳисоботи ҳамда партиянинг ички ва ташқи сиёсат соҳасидаги навбатдаги вазифалари — докладчи КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев.

2) КПСС Марказий ревизия комиссиясининг ҳисоботи — докладчи КПСС Марказий ревизия комиссиясининг раиси ўртоқ Г. Ф. Сизов.

3) 1981—1985 йилларда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг асосий йўналишлари — докладчи СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ А. Н. Косигин.

4) Партиянинг Марказий органларини сайлаш.

3. КПСС XXVI съездига вакиллик нормаси партиянинг 3350 аъзосидан бир делегат қилиб белгилансин.

4. КПСС XXVI съездига делегатлар партия Уставига мувофиқ область, ўлка партия конференцияларида ҳамда иттифоқдош республикалар Компартияларининг съездларида ёпиқ (яширин) овоз бериш йўли билан сайланади. Украина, Белоруссия, Ўзбекистон ва Қозоғистон Компартияларидан КПСС XXVI съездига делегатлар область партия конференцияларида сайланади.

Совет Армияси, Ҳарбий-денгиз Флоти, Ички ва Чегара қўшинлари партия ташкилотлари ҳисобида турувчи коммунистлар КПСС XXVI съездига делегатларни тегишли территориал партия ташкилотлари билан биргаликда область, ўлка партия конференцияларида ёки иттифоқдош республикалар Компартияларининг съездларида сайлайдилар.

Совет Армияси ва Ҳарбий-денгиз Флотининг чет элларда турган қисмлари партия ташкилотлари ҳисобидаги коммунистлар КПСС XXVI съездига делегатларни тегишли қўшин қўшилмаларининг партия конференцияларида сайлайдилар.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВнинг доклади

Ўртоқлар!

Навбатдаги съездни ўтказиш юзасидан партия Уставида белгиланган муҳлат келгуси йилда тамом бўлади. Шу муносабат билан КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг йигирма олтинчи съездини 1981 йил 23 февралда чақириш ҳақида таклиф киритади.

Ҳар бир съезд партиямиз ва мамлакатимиз олдида янги уфқлар очиб берди. Коммунистик қурилишнинг келгуси босқичидаги кураш стратегияси ва тактикасини белгилаб бериши лозим бўлган бўлажак съезд ҳам худди шундай бўлишига аминман.

Мамлакат ривожланган сайин ички сиёсатдаги вазифаларнинг мураккаблиги ва кўламлари ўсиб боради. Халқаро вазиятни соғломлаштириш йўлида олға томон қўйиладиган ҳар бир қадам катта меҳнат талаб қилади. Агрессив империалист доиралар Совет Иттифоқига, умуман социализм позицияларига тазйиқ қилишга уринмоқдалар. Ҳаттоки улар Совет Иттифоқини яккалаб қўйишга интилмоқдалар. Аммо уларнинг бу йўлдаги ҳаракатлари дарҳол муваффақиятсизликка учрай бошлади.

Бунинг ҳал қилувчи боиси шуки, советлар мамлакатининг иқтисодий потенциали ва мудофаа қудрати беқиёс ўсди, жамиятимизнинг ижтимоий-сиёсий ва ғоявий бирлиги янада мустаҳкамланди. **(Қарсаклар).** Биз сабр-тоқат ва изчиллик кўрсатганлигимиз, ўзимизни КПСС XXIV ва XXV съездлари белгилаб берган йўлдан тойдиришга имкон бермаганлигимиз ҳам жуда катта роль ўйнади.

Бизнинг йўлимиз узил-кесил шаклланган, унинг тўғрилиги тажрибада синовдан ўтган. Бу йўл ҳам ички, ҳам ташқи сиёсат соҳасида ўзининг ижобий самараларини бермоқда. Шу билан бирга турмуш бизнинг олдимизга янги-янги вазифаларни қўймоқда, биз съездда мана шу вазифаларни ҳал этиш йўлларини белгилаб олишимиз лозим.

Вужудга келган анъанага мувофиқ, съезднинг қуйидаги кун тартиби таклиф қилинади:

1. КПСС Марказий Комитетининг ҳисоботи ҳамда партиянинг ички ва ташқи сиёсат соҳасидаги навбатдаги вазифалари. КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси КПСС Марказий Комитети Бош секретари Брежневни докладчи қилиб тасдиқлашни тавсия этади. **(Давомли қарсаклар).**

2. КПСС Марказий ревизия комиссиясининг ҳисоботи. Докладчи — КПСС Марказий ревизия комиссиясининг раиси Г. Ф. Сизов.

3. 1981—1985 йилларда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг асосий йўналишлари. Докладчи — СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин.

4. Партиянинг Марказий органларини сайлаш.

Вакиллик нормасига келганда, XXVI съездга партиянинг уч минг уч юз эллик аъзосидан бир делегат кўрсатиш таклиф қилинади. Бинобарин, ҳар бир делегат XXV съезддагига нисбатан коммунистларнинг бирмунча катта отрядидан вакил бўлиб келади. Партиямиз сафлари ўсганлиги туфайли шундай бўлади. 1 апрелгача партиямиз сафида 17 миллион 193 минг 376 киши бор эди.

Уставга мувофиқ XXVI съездга делегатлар область, ўлка партия конференцияларида ва иттифоқдош республикалар Коммунистик партияларининг съездларида яширин овоз бериш йўли билан сайланади.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси Украина, Белоруссия, Ўзбекистон ва Қозоғистон Коммунистик партияларидан, яъни коммунистларнинг сони кўп бўлган ташкилотлардан делегатларни область партия конференцияларида сайлашни мақбул деб ҳисоблайди.

Хуллас, съезд делегатларини сайлашнинг вужудга келган тартибини ўзгартиришимизга эҳтиёж йўқ.

Энди ҳисобот-сайлов кампаниясининг муддатлари тўғрисида. КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси:

— бошланғич партия ташкилотларидаги йиғилишларни шу йилнинг сентябрь — ноябрида ўтказишни;

— район, шаҳар, округ партия конференцияларини шу йилнинг ноябрь-декабрида ўтказишни;

— область ва ўлка партия конференцияларини 1980 йилнинг декабри — 1981 йилнинг январида;

— иттифоқдош республикалар Компартияларининг съездларини 1981 йил январида — февралининг бошларида ўтказишни мумкин деб ҳисоблайди.

Съезд арафасидаги ҳисобот-сайлов кампанияси — партия турмушидаги алоҳида давр, олий даражадаги масъулиятли даврдир.

Ўтган йиллар мобайнида биз коммунистик қурилишда қимматли тажриба тўпладик. Биз хоҳ шаҳар, хоҳ қишлоқдаги ишимизда мавжуд бўлган жамики ижобий тажрибани ардоқлаб асрашимиз зарур.

Шу билан бирга, афсуски, хўжалик юритиш практикасида ҳам, ҳатто партия иши практикасида ҳам давом этиб келаётган нуқсонларга, камчиликларга танқидий назар билан қараш зарур. Биз бу ҳақда Марказий Комитет Пленумларида гапирган эдик. Аммо ҳисобот-сайлов кампанияси зиммамизга партия ташкилотларининг партия XXV съезди қарорларини бажариш соҳасидаги ишини қайта-қайта ҳар томонлама таҳлил этиш вазифасини юклайди. Янги съездга тайёргарлик кўриш — коммунистларнинг ҳам, шунингдек партиясизларнинг сиёсий ва меҳнат активлигини юксалтиришнинг қудратли воситасидир.

Партия йиғилишлари ва конференцияларида партия ишининг — сиёсий, ташкилий, мафкуравий ишнинг ҳамма соҳаларига лозим даражада эътибор берилади, деб ўйлайман.

Шуни таъкидлаш лозимки, ўнинчи беш йилликнинг тугалловчи йили планини муваффақиятли равишда тўла ва ошириб бажариш учун, ишга тушириладиган объектларни ўз вақтида топшириш, ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили — 1981 йилда халқ хўжалигининг барқарор ишлашини таъминлаш учун бутун куч-ғайратни ишга солиш керак. Ўз-ўзидан равшанки, бу ўринда съезд шарафига социалистик мусобақа ўз ролини ўйнаши лозим.

Мен Марказий Комитетга ёзган хатларимда экономикамиз ривожининг баъзи бир муҳим масалалари хусусидаги фикрларини айтган эдим. Пленум қатнашчилари бу хатлар билан танишганлар. Жумладан, ёқилғи — энергетика ва транспорт проблемаларига, қишлоқ хўжалиги техникасидан фойдаланишга, машина-ускуналарнинг импорт қилишга эътибор жалб қилинган эди. Шу муносабат билан анчагина иш қилинаётганини биламан. Аммо ҳали тағин ҳам кўп иш қилиниши керак.

Биз ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини оширишдек жуда муҳим вазифани ўз олдимизга қўйганмиз. Бу вазифа доимо диққатимиз марказида туриши лозим. Фан-техника тараққиётини қандай қилиб жадаллаштириш, меҳнат ва давлат интизомини мустаҳкамлаш, меҳнат унумдорлигини дадил оширишни таъминлаш ҳақида бундан буён ҳам ўйлашимиз зарур.

Ҳисобот сайлов кампанияси давомида партиянинг халқаро фаолияти ҳам кўриб чиқилиши шубҳасиз. Совет халқи КПСС билан Совет давлатининг принципиал тинчликсеварлик йўлини, Ватанимизни ҳимоя қилиш ва унинг ҳавфсизлигини таъминлаш тадбирларини тўла-тўкис маъқулламоқда. **(Қарсаклар).** Биз кескинликни юмшатишни сақлаб қолиш, 70-йилларда эришилган ҳамма яхши ишларни сақлаб қолиш, қуролсизланиш сари бурилишга эришиш, халқларнинг эркин ва мустақил ривожланиш ҳуқуқини қўллаб-қувватлаш, тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш учун келгусида ҳам кучимизни аямаймиз. **(Давомли қарсаклар).**

Бу вазифаларни ҳал этиш осон бўлмайди. Империализм халқларнинг тинчликка бўлган иродасини, Сиз билан бизнинг кескинликни юмшатиш ва яхши қўшничилик йўлидан боришга бўлган ҳолис ниятимиз ва қатъиятимизни синаб кўриш мақсадини очиқдан-очиқ кўзлай бошлади, ўртоқлар.

Вашингтон совуқ уруш руҳини қайтадан тиклашга, милитаристик жазавани кучайтиришга кун сайин уриниб келмоқда. Бунинг учун мавжуд ёки номавжуд ҳар қандай бахонадан фойдаланилмоқда.

Афғонистон бунга мисол бўла олади. АҚШнинг ҳукмрон доиралари, шунингдек Хитой афғонларнинг 1978 йил Апрель озодлик революцияси идеалларига мувофиқ равишда янги турмуш қуришларига ҳалақит бериш учун ҳеч нарсадан, шу жумладан қуролли агрессия қилишдан ҳам қайтмадилар. Қўшнимиз Афғонистон ҳукуматининг илтимосига биноан агрессияни қайтаришда, аввало Покистон территориясидан ҳаракат қилаётган безорилар қўшилмаларининг ҳуружларини даф қилишда унга ёрдам берганимизда Вашингтон билан Пекин ҳали қулоқ эшитмаган даражада шовқин кўтардилар. Совет Иттифоқига қандай айбларни тўнкамадилар дейсиз: уни иссиқ денгизларга ёриб ўтишга интилишда ҳам, ўзгаларнинг нефтини қўлга киритиб олиш нияти борлигида ҳам ва шу кабиларда айбладилар. Ҳамма гап шундаки, Афғонистонни империалистик сиёсат доирасига тортиш ва бизнинг мамлакатимизга жанубдан хавф солиш режалари барбод бўлган эди.

Совет Иттифоқининг Афғонистонга бераётган ёрдамида заррача ғаразгўйлик йўқ. Бизнинг қўшин юборишдан бошқа иложимиз қолмаган эди. Бу — бирдан бир тўғри қарор бўлганини воқеалар тасдиқлади. **(Давомли қарсаклар).**

Энди Афғонистондаги турмуш аста-секин нормал изга тушмоқда. Аксилинқилобчиларнинг катта-катта тўдалари тор-мор этилди, интервенциячилар қаттиқ мағлубиятга учрадилар. Мана шундай шароитда биз Афғонистондаги қўшинларимизнинг баъзи қисмларини олиб чиқишга қарор қилдик. Биз бу ишни Афғонистон ҳукумати ва унинг бошлиғи ўртоқ Бабрак Кармал билан келишиб қилаяпмиз. Биз келгусида ҳам Афғонистонга янги турмуш қуришда, Апрель революциясининг ғалабаларини сақлаб қолишда ёрдам бераверишимиз ўз-ўзидан равшан. **(Қарсаклар).**

Ўртоқлар!

Тинчлик инсониятнинг бебаҳо бойлигидир. Халқлар ўртасида тинчлик ва ҳамкорлик байроғини В. И. Ленин кўтарган эди. Биз шу байроққа содиқ бўлиб қоламиз. **(Давомли қарсаклар).**

Гапимнинг охирида КПСС XXVI съездига тайёргарлик партия сафларининг жипслигини, коммунизм тантанаси учун курашда партия билан халқнинг метиндек бирлигини яна бир карра намойиш қилади, деб комил ишонч билдирмоқчиман. **(Гулдурос, давомли қарсаклар).**

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИНИНГ 1980 ЙИЛ 23 ИЮНДА ҚАБУЛ ҚИЛГАН ҚАРОРИ

ХАЛҚАРО АҲВОЛ ВА СОВЕТ ИТТИФОҚИНИНГ ТАШҚИ СИЁСАТИ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри ўртоқ А. А. Громико доклади юзасидан «Халқаро аҳвол ва Совет Иттифоқининг ташқи сиёсати тўғрисида»ги масалани кўриб чиқиб, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг партия XXIV—XXV съездларининг ленинча ташқи сиёсий йўлини амалга ошириш соҳасидаги фаолиятини тўла-тўкис маъқуллайди.

Марказий Комитет Пленуми таъкидлайдики, аввало, Совет Иттифоқи, социалистик ҳамдўстликнинг социализм мамлакатлари иқтисодий ва мудофаа қудратининг ўсишига таянган кўп томонлама ва актив фаолияти натижасида 70-йилларда халқаро вазиятни соғломлаштиришга эришилди. Кескинликни юмшатиш жараёнида турли социал тузумдаги давлатлар ўртасида тинч-тотув яшаш мустаҳкамланди ҳамда конкрет иқтисодий ва сиёсий мазмун билан тўлатила бошланди, «совуқ уруш» кўринарли даражада пасайиб кетди, низоли масалаларни ва халқаро можароларни адолатли тинч йўл билан ҳал этиш учун қулайроқ объектив заминлар вужудга келди.

Аммо агрессив империалистик кучлар ҳозирги замон воқелиги билан — социализм позицияларининг мустаҳкамланганлиги, миллий-озодлик ҳаракатининг муваффақиятлари, умуман эрксевар демократик кучлар ўсганлиги билан ҳисоблашишни истамаслик тақозо этган сиёсатни ана шу ижобий жараёнларга қарама-қарши қўйдилар. Империализм жаҳонни янгилашдан иборат объектив жараёнга тўсқинлик қилишни истайди. НАТО ҳарбий блоки ва аввало АҚШ раҳбарлари жаҳонда таркиб топган ҳарбий мувозанатни ўз фойдасини кўзлаб, Совет Иттифоқига, социалистик мамлакатларга, халқаро кескинликни юмшатиш ва халқлар хавфсизлигига зарар етказадиган тарзда бузиш йўлини тутдилар.

Империализмнинг қуролланиш пойгасини кучайтириш, социалистик давлатларга ва бошқа мустақил давлатларга қарши иғвогарликни авж олдириш йўли, НАТОнинг милитаристик фаолияти ва унинг империалистлар буйруғини бажариш қуроли сифатидаги ролини кенгайтириш йўли шундан келиб чиқади. АҚШнинг ҳукмрон доиралари ўз хоҳиш — иродасини бошқа давлатларга мажбуран қабул қилдиришга уриниб, иқтисодий «жазо чоралари»ни кўриш ва илмий-техникавий, маданий ва спорт алоқаларини узиш йўлига ўтдилар, ўз зиммаларига олган мажбуриятлардан воз кечмоқдалар, ўзлари имзолаган битим ва шартномаларни бузмоқдалар. Антисоветизм ва антикоммунизм қуролланиш пойгасини кучайтириш воситасига, СССР ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатларгагина қарши эмас, коммунистларгагина қарши эмас, балки урушнинг ҳамма мухолифларига, тинчликсевар кучларга ҳам қарши кураш қуролига, кескинликнинг юмшатилишига путур етказиш воситасига айлантирилди.

Ғарбнинг агрессив доиралари, аввало Қўшма Штатлар тинчлик ишига душман бўлган антисовет асосда Хитой раҳбарлари билан иноқлашиб кетмоқдалар. Империализм билан Пекин гегемонизмининг шерикчилиги жаҳон сиёсатида янги хатарли ҳодиса, бутун инсоният учун, шу жумладан Америка ва Хитой халқлари учун ҳам хатарли ҳодисадир.

КПСС Марказий Комитети, Совет давлати бундай мураккаб халқаро вазиятда чинакам ленинча сабот-матонат, қатъият ва принципиаллик кўрсатмоқдалар, иғвогарликларга учмай ва айни вақтда империалистларнинг даъволарига зарба бериб, тинчликни сақлаш, совет халқининг хавфсизлигини, умуман халқаро хавфсизликни таъминлаш йўлини қаттиқ туриб ҳимоя қилиб, амалга ошириб келмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети яна «совуқ уруш» сари тойиб кетишга йўл қўймаслик, турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг нормал, тинч-тотув яшашини таъминлаш, жаҳон термо ядро можароси хавфининг олдини олишга қодир бўлган объектив имкониятлар ва ижтимоий-сиёсий кучлар мавжуддир, деб ишонч билдиради. Тенглик ва бир хил даражадаги хавфсизлик принципига қаттиқ риоя қилишга асосланган музокаралар олиб бориш йўли — бу вазифани ҳал этиш йўлидир. Бу эса Совет — Америка муносабатларига ҳам тамомила тааллуқлидир.

Бундай нуқтаи — назар Ғарб мамлакатларининг ҳам, блокларга қўшилмаслик ҳаракатида қатнашувчи мамлакатларнинг ҳам давлат арбоблари орасида ўзига тарафдорлар топмоқда. Кескинликни юмшатиш ҳозирги халқаро ҳаётда чуқур илдиз отди ва кескинликнинг юмшатилишини жаҳон сиёсатида ҳукмрон тенденция сифатида сақлаб қолиш учун реал заминлар мавжуддир.

Кескинликнинг юмшатилиши кейинги ўн йиллар мобайнида жаҳон миқёсида таркиб топган кучлар нисбатининг қонуниятли натижасидир. Социализм дунёси билан капитализм дунёси ўртасида эришилган ҳарбий-стратегик мувозанат — принципиал, тарихий аҳамиятга молик ғалабадир. У империализмнинг агрессив ниятларини тийиб турувчи омилдир. Бу эса барча халқларнинг туб манфаатларига мос бўлиб тушади. Ана шу мувозанатни заифлаштиришни кўзда тутган мўлжаллар барбод этилади.

Пленум Марказий Комитет Сиёсий бюросига АҚШ ва унинг гумашталарининг авантюристик ҳаракатлари уруш хавфини кучайтирган ҳозирги вазиятда ҳам КПСС XXIV—XXV съездларининг социалистик давлатлар қардошларча иттифоқини бутун чоралар билан мустаҳкамлашга, халқларнинг озодлик ва мустақиллик йўлидаги адолатли курашини қўллаб-қувватлашга, тинч-тотув яшашга, қуролланиш пойгасини жиловлаб қўйиш, халқаро кескинликнинг юмшатилишини, иқтисодий, илмий ва маданий соҳаларда ўзаро манфаатли ҳамкорликни сақлаш ва ривожлантиришга қаратилган йўлини оғишмай давом эттиришни топширади.

Шу билан бирга Пленум империализмнинг ва тинчлик бошқа душманларининг кирдикорлари доим хушёр бўлиб туришни ҳамда империализмнинг ҳарбий устунликка эришиш ва жаҳонни ўз измига юргизиш режаларини барбод этиш учун давлатимизнинг мудофаа қобилиятини бутун чоралар билан мустаҳкамлашни талаб этади, деб ҳисоблайди.

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар сиёсий маслаҳат кенгашининг шу йил май ойида Варшавада ўтказилган кенгаши жуда муҳим воқеа бўлди. Бу кенгаш социализмнинг жаҳон ишларидаги олижаноб ролини, унинг изчил интернационализмини ва қатъий тинчликсеварлигини яна бир марта намойиш қилди, ялпи тинчликни сақлаш ҳамда халқаро хавфсизликни таъминлаш учун социалистик мамлакатларнинг қардошларча бирдамлиги ва уларнинг ҳатти-ҳаракатларини мувофиқлаштириб олиб бориш муҳим эканлигини яна бир марта зўр куч билан таъкидлади. Кенгашда қабул қилинган Декларацияда ва давлатларнинг энг олий даражадаги кенгашини чақириш тўғрисидаги баёнотда ҳозирги вазият марксча-ленинча анализ қилинган бўлиб, кескинлик манбаларини ва халқаро тараққиётда барча халқлар учун хатарли бўлган тенденцияларни тугатиш учун зарур бўлган чораларнинг конкрет ва амалий программаси берилган. Социализм мамлакатларининг сиёсий, иқтисодий, мудофаа соҳасидаги ва бошқа соҳалардаги ҳамкорлигини янада чуқурлаштириш, улар биргаликда тузган ташкилотлар — Варшава Шартномаси ва Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг конструктив фаолияти тинчлик ва тараққиёт ишига мустаҳкам равишда хизмат қилади.

Марказий Комитет Пленуми ташқаридан бўладиган қуролли ҳужумларни ва аралашувни даф этиш соҳасида Афғонистонга ҳар томонлама ёрдам бериш борасида кўрилган тадбирларни тўла-тўкис маъқуллайди. Ташқаридан қуролли ҳужум ва аралашувдан кузатилган мақсад — Афғонистон революциясини бўғиб ташлашдан ва СССРнинг жанубий чегараларида ҳарбий агрессиянинг империалистларга хизмат қиладиган плацдармини вужудга келтиришдан иборат. Пленум блокларга қўшилмаслик сиёсатини ўтказиб келаётган Афғонистон теварагида вужудга келган аҳволни сиёсий жиҳатдан тартибга солишни ёқлаб чиқади. Бунинг учун, Афғонистон Демократик Республикасининг ҳукумати айтганидек, бу мамлакатга қарши агрессияни тамомила тўхтатиш ва чет элларнинг қўпорувчилик ҳаракатларига қарши мустаҳкам гарантияларга эга бўлиши талаб этилади.

Пленум ҳозирги замон шароитида тинчлик ва социал тараққиёт учун, империализмга ва унинг халқ манфаатларига зид бўлган агрессив режаларига қарши курашда халқаро коммунистик ҳаракатнинг жипслиги ва актив ҳатти-ҳаракатлари, қардош партияларнинг икки томонлама ва кўп томонлама асосдаги, регионал ва жаҳон миқёсидаги ҳамкорлиги жуда катта аҳамиятга молик эканлигини таъкидлайди. Пленум Европадаги коммунистик ва ишчи партияларнинг Парижда ўтказилган учрашуви коммунистик ҳаракат ҳаётида анча катта воқеа бўлди, тинчликни ва халқаро хавфсизликни ҳимоя қилиш йўлида урушга қарши кучларни, яхши ниятли барча кишиларни активлаштиришнинг муҳим омили бўлди, деб ҳисоблайди.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми ҳозирги халқаро вазиятда Совет Иттифоқидаги барча миллат ва барча халқларнинг ишчилар синфи, колхозчи, деҳқонлари, зиёлилари Коммунистик партия теварагига тобора маҳкам жипслашмоқдалар ва КПСС билан Совет давлатининг ички ҳамда ташқи сиёсатини астойдил қўллаб-қувватламоқдалар, деб уқтириб ўтади.

Марказий Комитет Пленуми партия, совет халқи ўнинчи беш йиллик планни муваффақиятли бажариш билан социалистик ватанимизнинг қудратини янада кўпроқ мустаҳкамлаш учун барча куч-ғайратларини сарф қиладилар, деб қаттиқ ишонч билдиради. Бу эса партиямиз ва совет давлатимизнинг ленинча тинчликсевар йўлини самарали амалга ошириш негизидир.

ИШГА ТУШИРИЛАДИГАН ОБЪЕКТЛАРГА ЭЪТИБОРНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ВА ШАҲРИ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИ

21 июнда Тошкент области ва шаҳри партия ташкилотлари активи йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилишни Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари **В. А. Антонов** очди.

Йиғилиш қатнашчилари республика партия активи йиғилиши якунлари ҳамда область ва шаҳар партия ташкилотларининг КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг 1980 йил ишга тушириладиган объектларни ўз вақтида фойдаланишга топшириш бўйича кўрсатмаларининг бажарилиши юзасидан вазифаларини муҳокама қилдилар.

Йиғилишда шу масала юзасидан Тошкент область партия комитетининг секретари **Ф. Г. Потуремский** доклад қилди.

Тошкент области меҳнаткашлари, деди докладчи, бутун совет халқи каби КПСС XXV съезди тарихий қарорларини амалга ошириш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Партия съезд томонидан қўйилган муҳим халқ хўжалик вазифалари ичида капитал қурилишга, 1980 йил ишга тушириладиган объектларни ўз вақтида фойдаланишга топширишга алоҳида эътибор берган. Бу масалалар доим КПСС Марказий Комитети ва шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев эътибори марказида турмоқда.

Бинокорлар, монтажчилар ва фойдаланувчиларнинг фидокорона ҳамда ғайрат-шижоатга тўла меҳнати туфайли шу йилнинг ўтган беш ойида Олмалиқ химия заводи, Олмалиқ кон-металлургия комбинатида объектлар ишга туширилди ва маҳсулот бермоқда. Чирчиқда сульфат аммоний ишлаб чиқарувчи объектлар комплекси қурилди. Май ойида мамлакатда энг йирик капролактам ишлаб чиқарувчи комплекс созлаш-ишга тушириш учун қабул қилинди. Оҳангаронда янги модификациядаги сирланган ванналар ишлаб чиқариш бўйича қувватлар фойдаланишга топширилди.

Қатор чорвачилик комплекслари, паррандачилик фабрикалари қурилди, кўплаб уй-жойлар, мактабгача ёшдаги болалар муассасалари, шунингдек, социал ва маиший эҳтиёжлар учун хизмат қилувчи бошқа объектлар фойдаланишга топширилди.

Кўпгина қурувчилар ва монтажчилар коллективлари социалистик мажбуриятларини шараф билан бажармоқдалар. Улар орасида Ўзбекистон ССР қурилиш министрлигининг «Узбекшахтострой», 160-қурилиш трестлари, «Узбекгидроэнергострой», «Главташкентстрой»нинг «Жилстрой» трести ва 2-Тошкент уйсозлик комбинати, «Ташкентводстрой» трести ва бошқа ташкилотлар бор.

«Ҳар бир қурилишга бригада пудрати» шиори остида ташаббус бошлаган 160-қурилиш трестининг Н. Жбанов, «Узбекшахтострой» трестининг А. Зборивец, Ташоблколхозстрой» трестининг Ғ. Абдуназаров, «Узэлектромонтаж» трести Чирчиқ бошқармасининг В. Родионов, Тошкентдаги 2-уйсозлик комбинатининг А. Муликовлар бошлиқ ва бошқа илғор йигирма бригада коллективи ва кўпгина бошқа бригадалар беш йиллик ва ундан ҳам кўпроқ топшириқларни В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигигача бажардилар.

Ҳозирги вақтда 305 бинокорлик ва монтаж бригадалари бу ташаббусни қўллаб-қувватладилар ва хўжалик ҳисобини муваффақиятли қўлланиб, юксак натижаларга эришмоқдалар.

Республика партия активининг шу йил 18 июнда бўлиб ўтган йиғилиши 1980 йилда ишга тушириладиган муҳим қурилишларни фойдаланишга топширишни жадаллаштириш бўйича вазифаларга бағишланди.

Тошкент области бинокорлари ва монтажчилари беш йилликнинг сўнгги йилида барча ишга тушириладиган объектларни ўз вақтида ва муддатидан илгари фойдаланишга топшириш юзасидан юксак мажбуриятлар олдилар, бу объектларни бир маромда юксак сифат билан қуришга аҳд қилдилар.

Шу йилнинг ўтган беш ойдаги иш якунларини таҳлил қилиш шуни кўрсатадики, областимизнинг кўпчилик шаҳар ва районларида ишлаб чиқариш қувватлари, уй-жойлар, маданий-маиший объектларни фойдаланишга топшириш билан боғлиқ бўлган жуда мураккаб вазият вужудга келган. Айниқса Олмалиқ, Бекобод, Чирчиқ шаҳарларида, Тошкент шаҳрининг Киров, Октябрь, Чилонзор районларида асосий фондлар қониқарсиз ишга туширилмоқда.

Уй-жойларни фойдаланишга топшириш бўйича социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши ҳам кўнгилдагидек эмас. Қатор муҳим ишга тушириладиган объектларни қуриб фойдаланишга топшириш бўйича социалистик мажбуриятларнинг барбод этилганлиги катта ташвиш туғдирмоқда. Бинокорлар, монтажчилар ва буюртмачиларнинг биргаликда зиммага олган мажбуриятлари муттасил бажарилмаяпти. Ишчиларнинг келишилган графиги ҳам бажарилмаяпти, моддий ва ишчи кучи ресурсларидан самарасиз фойдаланилмоқда. Материаллар ва конструкциялар ўз вақтида етказиб берилмаслиги оқибатида ишчилар кўпинча бекор туриб қолмоқдалар.

Бекобод металлургия заводида электр билан пўлат эритиш комплекси объектларини барпо этиш ишлари яхши ташкил этилмаган. Бунда комбинат раҳбарлари (директори Юсупов, партия комитети секретари Жамолиддинов ўртоқлар) ҳам айбдордирлар.

Бошланғич партия ташкилотлари бу муҳим қурилишда планларни муваффақиятли бажариш учун асос бўлиб хизмат қилувчи ўзаро масъулият, ўзаро ёрдам ва ҳамкорлик вазиятини вужудга келтирганларича йўқ.

Республика қурилиш, монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрликлари раҳбарлари Омеров ва Шоғазатов ўртоқлар ўзларининг қурилиш-монтаж ташкилотлари ишига етарлича эътибор беришмаяпти. Улар қурилишнинг боришини таҳлил қилиб, яхши қарорлар қабул қилишади, лекин етарли даражада талабчанлик ва бу қарорларнинг бажарилиши устидан қаттиқ назорат ўрнатилмаганлиги учун уларнинг кўпчилиги белгиланган муддатларда амалга оширилмайди.

Бекобод шаҳар партия комитети ва қурилишнинг партия штаби (ўртоқ Иброҳимов) пудрат ташкилотлари ва металлургия заводи раҳбарларига нисбатан ишга тушириладиган объектлар қурилиши бўйича графикларнинг бажарилишини етарлича талаб қилмаяптилар.

Металлургия заводининг ишга тушириладиган объектларида бинокорлар ва монтажчилар етарли бўлмаган ҳолда уларнинг анчагина қисмини бошқа объектлар қурилишига жалб қилинганлигини фақат шу билан изоҳлаш мумкин.

Партия комитетлари ва хўжалик раҳбарлари қурилишда интизомни мустаҳкамлаш билан қатъий ва муттасил шуғулланишлари, кадрларнинг топширилган иш участкаси учун, айниқса раҳбар бўғинлар — трестлар бошқарувчилари, қурилиш бошқармалари ва механизациялашган кўчма колонналар бошлиқларининг масъулиятини оширишлари, улардан ишчи кучларини ишга тушириладиган қурилишларда марказлаштиришни, бу қурилишларни белгиланган муддатларда фойдаланишга топширилиши учун масъулиятни кучайтиришлари керак.

Қишлоқ қурилишида ҳам камчиликларимиз бор. Бу йил область партия комитети қишлоқ хўжалик объектларини муддатидан илгари фойдаланишга топшириш бўйича мусобақани авж олдиришга аҳд қилган. 23-, «Ташоблсельстрой», «Ташоблколхозстрой» трестлари, Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигининг 6-тресги коллективи мажбуриятларини маъқуллади.

Шундан бери ярим йил ўтди. Лекин «Ташоблколхозстрой» трести Оққўрғон районидаги Ҳамид Олимжон номли, Коммунистик районидаги «Правда» ва Пискент районидаги Свердлов номли колхозларда ишга тушириладиган сутчилик комплекслари қурилишларида мажбуриятлар уёқда турсин, ҳатто давлат планини ҳам бажармади. «Ташоблсельстрой» трестида ҳам зиммага олинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилишига шундай муносабатда бўлинмоқда.

Кўпчилик қурилиш трестларида ишчи ва моддий-техника ресурслари айрим объектларга одатдаги нормадан кўпроқ тўпланмоқда.

Қурилиш ва монтаж ташкилотлари раҳбарлари ўзларининг социалистик мажбуриятларини бажаришга масъулиятни чуқур ҳис қилган ҳолда муносабатда бўлишлари, сўз билан иш бирлигини таъминлашлари керак.

Қурилишларни ишга тушириш яқинлашгани сари ҳар бир дақиқадан самарали фойдаланиш лозим бўлган кунларда буюртмачи ташкилотлар ва уларнинг капитал қурилишда банд бўлган кўп сонли хизматларининг роли каттадир. Ҳозирги вақтда ишда аниқлик ва оперативлик зарур. Буюртмачилар бинокорларнинг ишга тушириш ишларига чуқур кириб кетишлари, ҳар бир объект учун зарур асбоб-ускуналар ва махсус материалларни ўз вақтида етказиб бериш масалаларини тўла ҳал қилишлари керак.

Янги корхонанинг ишга туширилиши, маҳсулот олиниши ва унинг лойиҳадаги қувватига етишида фойдаланувчи малакали кадрлар бўлиши ҳал қилувчи роль ўйнайди. Шунинг учун ҳам фойдаланувчи кадрлар тайёрлаш, уларни ишга тушириладиган заводлар ва комплекслар асбоб-ускуналарини ревизия қилиш, монтаж қилиш ва созлашга жалб этишга алоҳида эътибор бериш керак.

Фақатгина қурилишнинг барча участкалари умумий куч-ғайрати билан ишга тушириладиган объектларни планда белгиланган муддатларда фойдаланишга топширишни таъминлаш мумкин.

Лекин, дейди ўртоқ Ф. Г. Потуремский, айрим буюртмачилар қурилишда иштирок этаётган барча коллективлар куч-ғайратини маълум мақсадга йўналтириш ва координациялаш билан суст шуғулланмоқдалар. Ўтган йили республика бинокорлик материаллари саноати министрлиги «Сантехлит» заводини асбоб-ускуналар билан комплектлашни барбод этди, бу йил эса ишга тушириладиган қувватлар учун 120 тоннага яқин ностандарт асбоб-ускуна етказиб берилмади.

Олмалиқ кон-металлургия комбинати раҳбарлари ҳам асбоб-ускуналарни комплектлаш бўйича зарур чораларни кўришмаяпти. Тошкентдаги рангли металларни қайта ишлаш заводи, Тошкент ва Кучлик нефть базалари бўйича ҳам технологик асбоб-ускуналарни етказиб бериш масалалари ҳал қилинмаган.

Бу ва шунга ўхшаш бошқа камчиликларни қатъийлик билан бартараф этиш, ишга тушириладиган қурилишларни асбоб-ускуналар, кабель маҳсулотлари, махсус материаллар ва фойдаланувчи персонал кадрлари билан комплектлаш масалаларини амалда ҳал қилиш учун киришиш керак.

Шаҳар ва район партия комитетлари буюртмачилар ва пудратчилар бошланғич партия ташкилотларида коллективларни ишга тушириладиган объектлар қурилишини муддатидан илгари тугатишга сафарбар этиш бўйича олиб бораётган ишларига кўпроқ ёрдам беришлари керак.

Сўнгра докладчи уй-жой қурилишидаги аҳволни таҳлил қилди. Шу йилнинг ўтган беш ойида уй-жой қурилишида капитал маблағ ўзлаштириш плани бажарилмади. Айниқса Тошкент шаҳрининг ва биринчи навбатда «Главташкентстрой»нинг бинокорлик ташкилотлари уй-жойлар қурилиши бўйича жуда орқада қолмоқдалар.

Уй-жойлар қурилиши кўпинча ишчилар, материаллар ва механизмлар билан лозим даражада таъминланмаяпти. Ишга туширилган уй-жойлар инженерлик коммуникацияларининг билан таъминланмаслиги ҳоллари ҳам учраб турибди, уй-жойлар сифати паст бўлишига қарамасдан фойдаланиш учун қабул қилинмоқда. Бунинг оқибатида уларга оилаларнинг кўчиб кириши орқага суриляпти. Бундай аҳвол билан келишиб бўлмайди.

Областимизнинг айрим шаҳарлари ва районларида мактаблар ва мактабгача ёшдаги болалар муассасалари қурилиши суръати ҳам суст.

Уй-жой қурилиши сифатини яхшилаш, унинг қулайлилигини янада яхшилаш қурилиш ишлаб чиқаришининг энг муҳим вазифаларидан биридир. Уни фақатгина давлат интизомини бузишнинг барча кўринишларига қарши муросасиз кураш олиб бориш, ишлаб чиқариш технологиясида мустаҳкам тартиб ўрнатиш ва қурилиши тугалланган объектларни фойдаланишга қабул қилишда қатъий талабчанлик йўли билангина ҳал қилиш мумкин.

Ҳар йили қурилиш сифатини ошириш бўйича ишлаб чиқилаётган тадбирларни амалга ошириш бинокорлик ташкилотларига бу масалада айрим ютуқларга эришиш имконини берди.

Сўнгги йилларда янги типовой лойиҳалар бўйича қурилган уй-жойлар, мактаблар ва бошқа объектлар ўзининг архитектуравий шакли, ички планировкаси ва пардозининг сифати билан ажралиб туради. Ўтган йили деярли барча уй-жойлар типовой лойиҳалар асосида қурилди. Шу билан бирга уйларнинг 65 процентга яқини ҳали ҳам эски ва яхшиланган сериялар асосида қурилмоқда.

Лойиҳалаш ва илмий ташкилотлар, маҳаллий Советлар ижроия комитетлари, буюртмачилар — корхоналар ва ташкилотларнинг лойиҳа ечимларининг юксак техникавий ва иқтисодий даражада бўлиши учун роли ҳамда масъулиятини ошириш зарур. Айни вақтда қурилиш иши сифатини кескин яхшилаш лозим.

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг бош архитектура планировка бошқармаси, область қурилиш ва архитектура ишлари бўлими ҳамда Тошкент шаҳар ва область ижроия комитетларининг капитал қурилиш бошқармалари қурилиш сифатини яхшилашга ҳали ҳам етарли даражада таъсир кўрсатмаяпти. Улар лойиҳа ва қурилиш сифати устидан қаттиқ назорат ўрнатишлари лозим.

Маҳаллий Советлар ижроия комитетлари ва буюртмачи ташкилотлар қурилиш сифатига нисбатан талабчанликни сусайтириб юборишган. Шунинг учун ҳам улар кўп ҳолларда уй-жойлар ҳамда социал ва маданий-маиший объектларни нуқсонлари ва камчиликлари билан қабул қилиш ҳолларига йўл қўймоқдалар.

Бригада пудратини жорий қилиш объектларни йил давомида бир маромда фойдаланишга топширишни таъминлаш, сифатни ва бошқа техник-иқтисодий кўрсаткичларни яхшилашнинг энг самарали воситаларидан бири ҳисобланади.

1980 йилда 11 трест ва 20 та хўжалик ҳисоби асосида ишлайдиган бригадалар бригада пудратини «Ҳар бир қурилишга бригада пудрати» шиори остида оммавий ва самарали жорий қилиш учун ўзаро социалистик мусобақалашиш ҳақида бир-бирлари билан шартномалар тузишди. Саноат, қишлоқ хўжалик ва уй-жой қурилишини олиб бораётган бу коллективларнинг ватанпарварлик ташаббусини область партия комитети маъқуллади. Эндиликда у кенг ёйилмоқда.

Шу йилнинг ўтган беш ойи иш якунлари бўйича бригада пудрати билан қурилиш-монтаж ишлари жами ҳажмининг 55 проценти амалга оширилди, бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 20 процент кўпдир.

Шаҳар ва район партия комитетлари, шаҳар ва район ижроия комитетлари, касаба союз ташкилотлари хўжалик раҳбарлари билан биргаликда бригада пудратини оммавий ёйишга ва янада такомиллаштиришга эришишлари, бунда қурилиш ишлаб чиқаришини инженерлик тайёрлаш ва ташкил этишга, хўжалик ҳисобида ишлаётган бригадаларнинг йиллик ва истиқболли планларини ҳамда объектлар бўйича ишлаш графикларини жорий қилишга алоҳида эътибор беришлари керак.

Сўнгра докладчи бундай деди: КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси, шахсан Леонид Ильич Брежнев янги қувватларни жадал ишга тушириш ва ўзлаштириш, тугалланмаган қурилишлар ҳажмини камайтириш ҳисобига капитал маблағлар самарадорлигини ҳар томонлама оширишга алоҳида эътибор бериш зарурлигини доим уқтириб келмоқдалар.

Тугалланмаган қурилишларда жуда катта давлат маблағлари ва халқ хўжалиги учун зарур бўлган маҳсулот ишлаб чиқариш имкониятлари фойдасиз ётади.

Капитал маблағларнинг иқтисодий самарадорлигини таҳлил қилиш область шаҳарлари ва районлари капитал қурилишида катта-катта камчиликлар борлигини кўрсатади.

Кўпинча лойиҳа-смета ҳужжатлари қурилишга кечикиб ва паст сифатли қилиб берилади, технологик потоклар нотўғри белгиланади, хомашё базаси ҳисобга олинмайди, ишлаб чиқаришни ташкил этишда бошқа нуқсонларга ҳам йўл қўйилади.

Капитал маблағларни, иш ҳажмлари ва составини нотўғри планлаштириш ҳали ҳам тўла бартараф этилгани йўқ. Кўп ҳолларда маблағлар қурилиш муддатлари нормаларини бузган ҳолда ажратилади.

Масалан, 1980 йилда сметадаги қиймати 1 миллион сўмлик ва ундан ошиқ бўлган 94 та ишлаб чиқариш учун мўлжалланган қурилишлар бўйича маблағ 173 миллион сўмлик кам ажратилган, бу лозим бўлган норманинг 35 процентини ташкил этади.

Техника ҳужжатларини ишлаб чиқиш, қурилиш ишлаб чиқаришини планлаштириш ва ташкил этишдаги мавжуд камчиликлар шунга олиб келдики, область бўйича янги қурилишнинг амалдаги давомийлиги ўрта ҳисоб билан нормативдагидан 2,2 баравар, мавжуд корхоналарда реконструкция қилиш ва кенгайтириш эса 2,1 баравар ортди.

Капитал маблағларни сарфлашни нотўғри планлаштириш ҳам ишга тушириладиган объектлар қурилишининг боришига салбий таъсир кўрсатмоқда.

Айрим буюртмачилар қурилиши биринчи даражада лозим бўлмаган янги қурилишлар ва объектларни планларига киритадилар. Айни вақтда ишга тушириладиган ва қурилиши давом этадиган объектларга маблағлар ажратиш нормаларига амал қилмайдилар.

Кўп сонли қурилишлар ва объектлар бинокорлик ташкилотларини меҳнат ва моддий ресурсларни сотиб юборишга мажбур қилади. «Узбекметаллургстрой», «Узбекшахтострой», «Главташкентстрой»нинг 3-қурилиш трестлари бўйича бундай нуқсонлар аниқланди.

Янги корхоналар ва цехларнинг лойиҳадаги қувватини тезроқ ўзлаштириш катта аҳамиятга эгадир. Бу капитал маблағлар самарадорлигини оширишнинг энг муҳим омилларидан биридир.

Капитал қурилиш планларини муваффақиятли амалга оширишда бинокорлик материаллари ва конструкцияларини ишлаб чиқарувчи корхоналарни тез суръатлар билан ривожлантириш катта роль ўйнайди. Ҳозирги вақтда областимизда кўп миқдорда цемент, йиғма-темир-бетон, ғишт, шифер, асбоцемент қувурлари, керамика плиталари, дераза ойнаси ва бошқа кўп маҳсулотлар ишлаб чиқарилмоқда.

Лекин шунга қарамай, капитал қурилишнинг улкан миқёслари бинокорлик материаллари ишлаб чиқаришни янада кўпайтиришни талаб этмоқда. Шунинг учун ҳам бундай материаллар ишлаб чиқаришни кўпайтириш керак. Шу билан бирга мавжуд бинокорлик материаллари конструкциялари саноати корхоналари ишини кун сайин яхшилаш керак.

Янги уйсозлик комбинатларини барпо этиш қурилишини жадаллаштиришнинг муҳим резерви ҳисобланади.

Областимизда йирик панелли уйсозлик ва йиғма темир-бетон корхоналарини реконструкция қилиш, кенгайтириш ва қуриш бўйича катта ҳажмдаги ишлар олиб борилмоқда. Масалан, 1979 йилда Тошкент шаҳри ва Ўрта Чирчиқ районининг Юбилей посёлкасида янги қувватлар фойдаланишга топширилди: Ангрен ва Чирчиқдаги уйсозлик комбинатларини реконструкция қилиш давом этмоқда, Олмалиқ ва Тошкентда янги уйсозлик комбинатлари қурилиши бошланди. Янги уйсозлик комбинатлари қуриб, мавжудларини реконструкциялаш ва кенгайтириш жадал суръатлар билан олиб борилиши лозим. Фақатгина шундай қилингандa уй-жой проблемасини ҳал қилишни тезлаштирган бўламиз.

Шаҳар ва район партия комитетлари бу ишни партия назорати остига олишлари лозим. Ишлаб чиқариш базасининг барча объектлари белгиланган муддатларда ва барвақт фойдаланишга топширилиши керак.

Бинокорлар ва монтажчилар ўнинчи беш йилликнинг сўнгги йили плани ва социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажаришлари учун қолган вақт ичида 1,2 миллиард сўмлик асосий фондларни ишга туширишлари керак. 915 минг квадрат метр уй-жой, 19,6 минг ўқувчига мўлжалланган мактаблар, 8 минг ўринли болалар боғча-яслилари, 1200 ўринли касалхоналар, 500 бемор қабул қилишга мўлжалланган поликлиникалар ва бошқа қатор объектларни қуриб битказиш керак. Қатор алоқа объектларини, автомобиль йўллари, кўпгина бошқа социал объектлар қурилиши лозим.

Сув хўжалиги ташкилотлари янги суғориладиган ерларни ўзлаштиришдаги қолоқликни бартараф этишлари, Паркент каналининг биринчи навбатини, Оҳангарон дарёсининг айланма каналини фойдаланишга топширишни таъминлашлари даркор.

Қурилиш ва монтаж ташкилотлари раҳбарлари беш йилликнинг якунловчи йилидаги ана шундай катта вазифаларни ҳал қилиш учун қурилиш майдонларида ишнинг аниқ маромда боришини таъминлашлари, биргаликда тузилган графикларнинг бажарилиши устидан қаттиқ назорат олиб боришлари ва унинг барбод этилишига йўл қўймасликлари, барча бунёдкорлик ишларининг бир маромда олиб борилишига эришишлари, пудрат ва ёрдамчи пудратчи трестлар, буюртмачи ташкилотлар ҳамда таъминот хизматлари фаолиятини бир-бири билан уйғунлаштириб олиб боришни таъминлашлари керак.

Область, шаҳар ва район партия комитетлари томонидан тузилган қурилиш партия штаблари муҳим объектларни фойдаланишга топширишни жадаллаштиришга катта ёрдам беришлари керак.

Бинокорлар ҳақида, айниқса улар учун умумий овқатланиш, савдо ва транспорт хизмати кўрсатишни ташкил этишни яхшилаш тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилиш лозим. Йилимизнинг қолган вақти давомида социалистик мусабақани ташкил этишни яхшилаш зарур. Ҳар бир ишчи, ҳар бир бригада ишга тушириладиган қурилишда ўз зиммасидаги вазифани, унинг қачон тугалланишини аниқ билиши, топширилган ишни муддатидан илгари бажариш учун ташаббус кўрсатиб ишлаши керак.

Касаба союз ва комсомол ташкилотларини ҳам бу ишга жалб қилиш, халқ контроли группалари ва постлари ишини активлаштириш лозим. Ишга тушириладиган объектларда қурилишларнинг ўз вақтида фойдаланишга топширилиши кўп жиҳатдан уларнинг ишига ҳам боғлиқ эканлигини унутмаслик керак. Фойдаланишга топшириладиган қурилишларда агитация-оммавий ишнинг барча турлари ҳам ана шу мақсадга қаратилмоғи лозим.

Қурилишларнинг партия ташкилотлари камчиликларни аниқлаш ва бартараф этишнинг синалган воситаси ҳисобланган танқид ва ўз-ўзини танқидни ривожлантиришга алоҳида эътибор беришлари керак.

Докладчи ўз сўзининг охирида партия, совет, хўжалик ва жамоат ташкилотлари, барча қурилиш ва монтаж бўлинмаларининг меҳнат коллективлари, қурилиш индустрияси ходимлари, шунингдек буюртмачи корхоналар ва ташкилотлар ўртоқ Л. И. Брежневнинг 1980 йилда ишга туширилиши лозим бўлган барча объектларни белгиланган муддатларда фойдаланишга топшириш бўйича кўрсатмаларини бажариш учун куч-ғайратларини аямайдилар, бу билан партия XXV съезди қарорларини амалга оширишга салмоқли ҳисса қўшадилар, КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб кутиб оладилар деб ишонч билдирди.

* * *

Тошкент шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари **К. П. Дудин** минбарга чиқади.

— Ўзбекистон пойтахтининг кўп минг кишилик бинокорлар ва монтажчилар отряди, — дейди нотиқ, — беш йилликни муддатидан илгари бажариш, КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб юбордилар. «Ташметрострой» ва «Главташкентстрой»нинг меҳнат коллективлари капитал қурилиши самарадорлигини оширмоқдалар, объектларни фойдаланишга топшириш муддатларини қисқартирмоқдалар, қурилиш-монтаж ишларининг сифатини яхшиламоқдалар.

Сўнгра ўртоқ К. Дудин Тошкентда уй-жой ва граждан қурилиши юксак суръатлар билан ривожланаётгани ҳақида гапирди. Беш йиллик бошидан бери 2,5 миллиард сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилди. 3 миллион 200 минг квадрат метр уй-жой, кўпгина мактаблар, мактабгача ёшдаги болалар муассасалари, соғлиқни сақлаш, социал-маданий ва маиший объектлар фойдаланишга топширилди. Қатор ноёб объектлар қурилдики, улар шаҳримиз кўркига кўрк қўшиб турибди.

— Шу билан бирга, — дейди нотиқ, — қурилиш ишлаб чиқаришини ташкил этишда жиддий камчиликлар ҳам бор. Тугалланмаган қурилиш ҳажми ҳали ҳам катта. Объектларни фойдаланишга топшириш муддатлари барбод этилмоқда.

Шаҳар партия ташкилоти мавжуд камчиликларни бартараф этиш учун чоралар кўрмоқда, объектларнинг инженерлик тайёргарлигини яхшилаш, ишга тушириладиган қурилишлардаги штаблар ролини ошириш, шунингдек, қурилиш ишлаб чиқаришида иштирок этаётган барча ишчи-хизматчиларда планлар ва юксак социалистик мажбуриятлар тақдири учун масъулият ҳиссини кучайтириш мақсадида ташкилотчилик ишини такомиллаштирмоқда.

«Ўзбекметаллургстрой» тресги бошқарувчиси **Р. С. Соатов** ўз нутқида меҳнат коллективларининг амалий ишига партия таъсирининг кучаяётганлиги ҳақида гапирди.

«Узбекметаллургстрой» тресги коллективи беш йилликнинг сўнгги йилининг беш ойлик топшириғини муваффақиятли бажарди, кўпгина бригадалар ўн биринчи беш йиллик ҳисобига ишламоқда. Лекин, барча техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича яхши натижаларга эришилди, деб бўлмайди. Қатор ишга тушириладиган объектларда моддий-техника ва киши ресурсларининг лозим даражада тўпланмаслиги планларнинг бажарилмаслигига олиб келмоқда.

Бўстонлиқ район партия комитетининг биринчи секретари **Ю. А. Ҳайдуров** ўз нутқини районнинг ривожланишига, қишлоқларда капитал қурилиш миқёслари кенгаяётганлигига бағишлади.

Нотиқ капитал қурилишидаги аҳволни батафсил таҳлил қилди, район партия комитети ишлаб чиқаришнинг ҳал қилувчи участкаларида коммунистларни жой-жойига қўйиш юзасидан кўраётган чоралар ҳақида гапирди. У республика қишлоқ қурилиши министрлиги 23-қурилиш трести раҳбарларини айрим ишга тушириладиган объектларда қолоқликка йўл қўйганликлари учун танқид қилди.

Сувоқчи **Л. Ғ. Нўъмонова** «Главташкентстрой» 3-қурилиш тресги коллективининг меҳнат муваффақиятлари ҳақида гапирди. Трестнинг 10 та илғор бригадаси ўнинчи беш йиллик топшириқларини В. И. Ленин таваллудининг 110 йиллигигача бажарди. Н. Злобин усули асосида бригада хўжалик ҳисоби муваффақиятли жорий қилинмоқда. Ҳозир 25 бригада шундай усул билан ишлаяпти. Улар қурилиш-монтаж ишлари жами ҳажмининг 50 процентдан кўпроғини амалга оширмоқдалар.

Нотиқ бинокорларнинг бир маромда, унумли ишлашига халақит бераётган камчиликлар, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, иш вақтининг сменалар алмашиш чоғида фойдасиз йўқолишини тугатиш зарурлиги ҳақида гапирди. Ўзи аъзо бўлган бригада уч йилдан бери Н. Злобин усули асосида ишламоқда. Натижада бригаданинг иш кўрсаткичлари яхши бўляпти. Бригада аъзолари тошкентлик уйсозларнинг беш кунлик топшириқни тўрт кунда бажариш юзасидан бошлаган ватанпарварлик ташаббусини қўллаб-қувватладилар. Трестнинг бошқа бригадалари ҳам бу ҳаракатга қўшилишди.

Минбарга «Ташоблколхозстрой» тресги бошқарувчиси **Ч. Х. Жалолов** чиқади. У ўз нутқини қишлоқ қурилиши масалаларига бағишлади. Қишлоқ қурилиши тобора такомиллашиб бормоқда. Бу ерда ҳам қурилишнинг индустриал методлари ва илғор иш усуллари кенг жорий қилинмоқда, натижада иш суръати муттасил ошмоқда.

Шу билан бирга коллектив ишида меҳнат унумдорлигини ошириш, қурилиш-монтаж ишлари сифатини яхшилашга олиб келадиган, лекин ҳали фойдаланилмаётган резервлар анчагина бор. Трест коллективи қурилиш ишлаб чиқариши самарадорлигини ошириш имконини берадиган ана шу резервлардан кенгроқ фойдаланишни ўзининг муҳим вазифаси деб ҳисобламоқда.

Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг директори **М. Р. Рамазонов** комбинатни реконструкция қилиш бўйича кенг ҳажмда олиб борилаётган ишлар ҳақида гапирди. У бинокорлар комбинатнинг барча янги қурилишлари шу жумладан, ишга тушириладиган объектларда бунёдкорлик ишларининг бир маромда олиб борилишини таъминлаш учун зарур чоралар кўрмаганликларини афсусланиб қайд қилди. Саноат объектлари, уй-жой ва маданий-маиший объектлар қурилишидаги доимий қолоқлик корхонани қийин аҳволга солиб қўймоқда, рух, мис ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқариш бўйича қувватларни янада оширишга халақит беряпти.

Чирчиқдаги 160-қурилиш трестининг хўжалик ҳисоби асосида ишлаётган бригадаси бошлиғи **Н. И. Жбанов** нутқини актив қатнашчилари зўр қизиқиш билан тингладилар. Бригада коллективи беш йиллик топшириғини 1978 йилнинг август ойида бажарди. Бунда бригада пудратини жорий қилиш катта роль ўйнади. Меҳнатни пухта ташкил этиш, мустаҳкам меҳнат ва ишлаб чиқариш интизоми, янги техника ва илғор иш усулларини кенг жорий қилиш меҳнат унумдорлигини оширишга олиб келмоқда.

Илғор бригада аъзолари В. И. Ленин таваллудининг 110 йиллиги муносабати билан бошланган меҳнат вахтасини давом эттириб, КПСС XXVI съезди шарафига беш йиллик охиригача 8,5 йиллик топшириқни бажаришга қарор қилдилар.

Актив йиғилишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари **А. А. Хўжаев** нутқ сўзлади.

Актив йиғилиши муҳокама қилинган масала юзасидан кенгайтирилган қарор қабул қилди.

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

ЎЗБЕКИСТОН КП область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети районлар, совхозлар ва колхозлар ўртасида озуқа тайёрлаш бўйича ўтказилаётган мусобақанинг 16 июнгача бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон КП область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи **Тошкент районига** (район партия комитети секретари Ю. Т. Толипов, район ижроия комитети раиси А. Қ. Абдувалиев, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи Р. Усмонова, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитети раиси Р. Тошпўлатов, район комсомол комитети секретари С. Аъзамов ўртоқлар) берилди. Бу район чорвадорлари дағал озуқа тайёрлаш йиллик топшириғини 50,2 процент, шу жумладан сенаж бостириш бўйича 90,5 процент, беда хашаги жамғариш бўйича 15,2 процент, табиий пичан жамғариш бўйича 6,6 процент, ўт уни тайёрлаш бўйича 12 процент бажардилар. Июнь ойининг биринчи ярмида дағал озуқа тайёрлаш йиллик топшириққа нисбатан 19,3 процент ўсди.

Байроқ Орджоникидзе районидан олиб берилади.

Ўзбекистон КП область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи **Ғалаба районидаги Волков номли совхозга** (директори З. Назиров, партия комитети секретари Т. Қурол боев, ишчилар комитети раиси Т. Исмоилов, комсомол комитети секретари З. Зоидова ўртоқлар) берилди. Бу совхоз ишчилари дағал озуқа тайёрлаш йиллик топшириғини 101 процент, шу жумладан сенаж бостириш бўйича 134,9 процент, беда пичани тайёрлаш бўйича 14 процент, ўт уни тайёрлаш бўйича 3 процент бажардилар. Июнь ойининг биринчи ярмида дағал озуқа тайёрлашда йиллик топшириққа нисбатан 36,5 процент ўсишга эришилди.

Байроқ Чиноз районидаги «Янгиобод» совхозидан олиб берилади.

Ўзбекистон КП область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи **Бўка районидаги «Ленин йўли» колхозига** (раиси З. Исоқов, партия комитети секретари М. Иброҳимов, касаба союз комитети раиси Н. Тангмуродов, комсомол комитети секретари Ю. Рустамов ўртоқлар) берилди. Бу колхоз чорвадорлари дағал озуқа тайёрлаш йиллик топшириғини 93,5 процент, шу жумладан сенаж бостириш бўйича 118,8 процент, беда хашаги жамғариш бўйича 24,3 процент, табиий пичан жамғариш бўйича 64 процент бажардилар. Июнь ойининг биринчи ярмида дағал озуқа тайёрлаш йиллик топшириққа нисбатан 27 процент ўсди.

Байроқ Ўрта Чирчиқ районидаги Куйбишев номли колхоздан олиб берилади.

Область план бўлимига социалистик мусобақа илғорларига сотиш учун Тошкент районига, Ғалаба районидаги Волков номли совхозга, Бўка районидаги «Ленин йўли» колхозига биттадан енгил автомашина ажратиш топширилди.

Мухтор Абдазов Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозининг тажрибали механизаторларидан. У сифатли ишлов бераётган 45 гектар майдондаги ғўзалар серҳосил бўлиб ўсаётир. Звено коллективи бу йил ҳосилдорликни камида 45 центнерга етказиш учун курашмоқда.

А. Мальцев фотоси.

ОБЛАСТЬ ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИДА

ТЕЖАМКОР БЎЛИНГ

Область халқ контроли комитети назоратчилари яқинда 47 та корхона ва ташкилот бўйлаб рейд ўтказдилар. Рейд давомида ёнилғи ва энергетика ресурсларидан қандай фойдаланилаётганлиги текшириб кўрилди. Шуниси қувончлики, кўпгина корхона ва ташкилотлар тежамкорлик режимини кучайтириш юзасидан маълум ишларни қилганлар. Шу боисдан ҳам қурилиш материаллари саноати министрлигига қарашли тўртта корхона қисқа вақт ичида 561 минг киловатт-соат, «Узплодоовшчвинпром»га қарашли 5 та корхона 74 минг киловатт-соат электр-энергиясини иқтисод қилиб қолганлар. Автомобиль транспорти корхоналаридан 6 тасида 31 тонна бензин иқтисод қилинганлиги маълум бўлди.

Лекин шунга қарамай ҳали ҳам қатор корхона ва хўжаликлар тежамкорликка етарлича эътибор билан қарамаяптилар. Улар энергия сарфиёти бўйича ортиқча лимит ундиришга интилмоқдалар. Бундай ҳол «Узптицепром» бирлашмаси корхоналарида яққол кўзга ташланди.

Колхоз ва совхозларда ҳам энергия ва ёнилғидан хўжасизларча фойдаланилмоқда. Тошкент районидаги Охунбобоев номли, «Ленин йўли» колхозларида тежамкорлик бўйича ҳатто ташкилий-техникавий тадбирлар тузилмаган. Масъул кишилар табиий газ, бензин, дизель ёнилғиси ва бошқа энергетика ресурслари сарфиёти устидан пухта назорат ўрнатмаганлар. Охунбобоев номли колхозда ўрнатилган 13 та ускунадан иккитаси носоз, табиий газни ортиқча талаб қилаяпти. Райгаз мутахассисларининг ёнилғини иқтисод қилиш бўйича берган тавсиялари колхозда қониқарсиз бажарилмоқда.

«Ленин йўли» колхозида ҳам эътиборсизлик туфайли кейинги йилларда 250 минг кубометр газ ортиқча сарф бўлди. Бундан ташқари 379 минг киловатт-соат электр-энергияси, 193 тонна автомобиль бензини ҳам ортиқча ишлатилди.

Шундай аҳволни Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозида ҳам кўриш мумкин. Колхоз теплица хўжалиги иситиш мавсумига сифатсиз тайёрланганлиги учун ҳам шу йилнинг биринчи кварталида 1,5 миллион кубометр табиий газ ортиқча сарф бўлди.

Область халқ контроли комитети йиғилишида ёнилғи ва энергетика ресурсларидан хўжасизларча фойдаланаётган раҳбарлар тегишли жазоларини олдилар.

ОРТИҚЧА ШТАТЛАР

Область юк ташиш автомобиль трести, Чирчиқдаги 2-автокорхона, Янгийўлдаги 2503-автоколонна раҳбарлари бошқарув аппаратини ихчамлаштиришга етарлича эътибор бермаяптилар. Чирчиқдаги 2-автокорхонада бошқарув аппарати учун смета бўйича 1978 йилда 75,3 минг сўм сарфлаш мўлжалланган эди. Аммо ўша йили бу соҳага 85 минг сўм сарфланди. Кейинги йилларда ҳам бошқарув аппаратини ихчамлаштириш бўйича бирон иш қилинмади.

Янгийўлдаги 2503-автоколоннада эса 1978 йилда бошқарув аппарати учун 15,7 минг сўм сарфланган бўлса, 1979 йилда бу рақам 17,4 минг сўмга етди.

Автоколоннада меҳнат унумдорлиги паст, кўпгина ишлар қўл кучи билан бажарилади. Рейсга чиқаётган автомашиналарнинг 30 процентида спидометр ишламайди. Бунинг натижасида ким қанча йўл босгани, қанча ёнилғи сарфлаётганлиги аниқ билинмайди. Шоферлар бундан фойдаланиб, йўл варақасига босилган йўлни ортиқча қилиб кўрсатмоқдалар, давлат маблағини беҳуда совурмоқдалар.

Автокорхоналардаги бу аҳвол область халқ контроли комитетида муҳокама қилиниб, 2503-автоколонна директори ўртоқ Раҳматуллаевга виговор эълон қилинди. 2-автокорхона директори ўртоқ Эгамбердиев эса жиддий огоҳлантирилди. Ҳозирги кунда ҳар иккала корхонада штатларни қисқартириш, юк машиналаридан самарали фойдаланиш тадбирлари кўрилмоқда.

ШИКОЯТ ХАТИ ТАСДИҚЛАНДИ

Область халқ контроли комитетига келган имзосиз шикоятларнинг бирида САНИИРИ институти махсус кўчма механизациялашган колоннасидаги тартибсизликлар, колонна бошлиғи К. И. Денисовнинг ўз мансабини суиистеъмол қилиб, қонунсиз иш тутаётганлиги танқид қилинган эди. Текширув давомида шикоятда келтирилган фактлар асосан тасдиқланди.

Колоннада меҳнат интизоми ниҳоятда бўшашиб кетган, кадрлар қўнимсизлиги авжига чиққан. Ўтган йили 109 киши ишга қабул қилинган эди. Айни пайтда 106 киши турли баҳоналар билан ишни тарк этди. Шу фактнинг ўзиёқ колонна раҳбарларининг кадрлар турғунлигини таъминлаш юзасидан самарасиз иш олиб бораётганликларини кўрсатади.

Колонна автотранспорти ишида ҳам бир қатор ноаниқликлар бор. Йўл варақалари вақтида тўлдирилмайди, машиналарнинг гараждан чиқиб кетиш ва қайтиб келиш вақтлари устидан назорат ўрнатилмайди.

Колонна бошлиғи ўртоқ Денисов ўз мансабини суиистеъмол қилиб, давлат маблағи ҳисобига ўзи турган уйни тўла ремонтдан чиқариб олди. Сарф қилинган материал ва ишчи кучлари учун ҳақ тўланмади. Бундан ташқари бошлиқ кўп йиллар ўзига ёққан кишиларни мукофотлаш билан шуғулланди. Унинг хотамтойлигидан бош механик, бош инженер, ўринбосарлар кўп фойдаланишди. Орада ўзи ҳам қуруқ қолгани йўқ. Яқинда 250 сўмлик моддий ёрдам ундириб олди.

Область халқ контроли комитети текширув давомида маълум бўлган нуқсонларни ўртоқ Денисовга кўрсатиб, виговор эълон қилди. Давлатга келтирилган зарарнинг бир қисми ундан ундириб олинадиган бўлди. Мансабини суиистеъмол қилиб, давлат мулкини беҳуда совурган раҳбарларга К. И. Денисовнинг тақдири жиддий сабоқ бўлиши керак.

МАРКАЗЛАШТИРИШДАН МАҚСАД НИМА?

Шонли Коммунистик партиямиз идеология ишининг бош йўлини белгилаб берди. Бу йўл тарбия ишини комплекс ташкил этишда ўз ифодасини топмоқда, яъни тарбия жараёнининг барча бўғинлари — пропаганда, маданий-оқартув, маориф, санъат ва бошқа шунга ўхшаш шаҳобчаларнинг хизмати биргалашган ҳолда ягона мақсадга — совет кишисининг ҳар томонлама камол топишига йўналтирилиши лозим. Бунда айниқса ана шу бутун системани марказлашган ҳолда бошқариш муҳим аҳамиятга эгадир.

Кундалик ҳаёт тажрибаси фақат ишлаб чиқаришнигина эмас, балки маданий соҳани ҳам марказлаштириш мумкинлигини кўрсатади. Натижада ғоявий-тарбиявий ишга тор тармоқ нуқтаи назаридан ёндашув ҳолларига чек қўйилмоқда. Жуда кўп жойларда кутубхоналар, клублар хизмати марказлашган усулда ташкил этилаётир. Қишлоқда маданият комплекслари кенг қулоч ёймоқда. Маданий хизмат кўрсатиш фирмаларининг вужудга келиши эса бу борада тинимсиз олиб борилаётган ижодий изланишлар ва орттирилаётган тажрибалар самарасидир.

Ҳозирги пайтда Тошкент областида иккита марказлашган клуб системалари ва 25 та маданият комплекслари фаолият кўрсатмоқда. Ана шу янгиликлар пайдо бўлгандан буён бир йил ўтди. Биз энди қилинган ишлар юзасидан айрим хулосалар чиқаришимиз ва ўз мулоҳазаларимизни ўртоқлашишимиз мумкин.

Бўстонлиқ районидаги маданий комплекслар иш тажрибаси эътиборга лойиқ. У ерда иккита маданий ва иккита маданий-спорт комплекслари мавжуд. Ғазалкент ва Думалоқдаги комплекслар фақат маданий-оқартув муассасаларини ўз ичига олади. Улар ўз территорияси жиҳатдан битта Советнинг чегарасига жойлашган бўлиб, шу ердаги аҳолига баб-баравар хизмат кўрсатаверади.

Чорвоқ посёлка Совети чегарасидаги комплексда эса бошқача ҳамкорлик мавжуд. Унинг составига маданият муассасалари билан биргаликда маданий-маиший идоралар ҳам кирган. Хусусан Жданов номли маданият-спорт бирлашмаси бир хўжалик базасида ишласа ҳам, у бир неча аҳоли пунктларига хизмат қилмоқда.

Коммунистик районидаги «Политотдел» колхозида худди шу усулда ишлайдиган маданият-спорт комплекси бор.

Маданий комплексларнинг ташкил этилиш тарихига бир назар солган киши клубдан қандай фойдаланиш борасида кўп изланишлар олиб борилганлигини сезиб олади. Баъзи ҳолларда клублардан жойлашган территориясига қараб фойдаланиш керак дейилса, бошқа бир ҳолатда уларнинг тармоғига қараб фойдаланиш лозим деган мулоҳазалар мавжуд. Бир хил идораларга мансуб бўлган бир типдаги муассасалар асосида клуб-фирма ташкил этиш мумкин. Маданият фирмаси эса бир неча идораларга тегишли турли хил муассасаларни бирлаштиради.

Хўш, маданий хизмат кўрсатиш соҳасини марказлаштиришдан мақсад нима? Бу қандай енгиллик туғдиради?

У аввало қишлоқ маданиятининг моддий базасини мустаҳкамлайди. Молия манбалари билан таъминлашдаги тарқоқликлар капитал ремонт ишларини ўз вақтида ўтказиш, клубларни тўла жиҳозлаш имконини бермасди. Маблағларни бир жойга тўплаш натижасида бу ҳолга барҳам берилди.

Маданият муассасаларининг ҳамкорлиги мавжуд жиҳозлар ва техник воситалардан тўла фойдаланишга ҳам шароит яратди. Айтайлик, бир клубда ўзининг костюмлари, музика асбоблари, техник воситалари оор, бошқасида эса йўқ. Айни бир пайтда бошқа клуб яхшигина тадбир ўтказиш учун ана шу буюмларга муҳтож. Марказлаштириш натижасида ана шундай эҳтиёжларга ўрин қолмади, моддий ресурслардан унумли фойдаланишга йўл очилди.

Маданий муассасаларнинг бирлашган ҳолда иш юритиши ижодий тарқоқликка ҳам чек қўяди, коллектив бўлиб ишлаш муҳити вужудга келади. Эндиликда клублар жуда кенг миқёсда катта тадбирларни амалга оширишлари мумкин. Буни ҳаётий фактлар ҳам кўрсатиб турибди.

Агар Бекобод районидаги марказлашган клуб системасида 1978 йилда 2051 та лекция, суҳбат ва докладлар ўтказилган бўлса, 1979 йилда бу кўрсаткич 2605 тага етказилди. Тематик кечалар ўтказиш, бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг концертлари сони ҳам анчага кўпайди. Оққўрғон районида клуб муассасаларининг марказлашуви натижасида янги ҳаваскорлик коллективлари ташкил этилди. Марказий маданият уйида вужудга келган хор коллективи ва тасвирий санъат студияси, бошқа клублардаги тўгараклар шулар жумласидандир. «Наврўзи-Ажам» ашула ва рақс ансамблининг репертуари бойиб, ижрочилик маҳорати яхшиланди. Ансамбль областда энг олдинги ўринлардан бирини эгаллаб турибди.

Ана шундай қилиб маданий муассасаларни марказлаштириш тажрибаси давом этмоқда.

ЯНГИЛИК, ТАЖРИБА, МУАММО

Тарбия узоқ давом этадиган ва изчилликни талаб қилувчи жараёндир. Ҳаёт бу соҳада янги-янги проблемаларни кўндаланг қилиб қўймоқда. Улардан бири қишлоқ меҳнаткашларига маданий хизмат кўрсатишдир. Ташқаридан қараганда қишлоқдаги экономика ва социал тараққиёт маданий муассасалар фаолиятини бирмунча енгиллаштиргандек туюлади. Ҳақиқатан ҳам ҳозирги социалистик қишлоқларимиз маданий-маиший тараққиёт борасида шаҳарга тобора яқинлашиб бормоқда. Бу жиҳатдан яна биз «Политотдел» колхозининг посёлкасини мисолга келтиришимиз мумкин. Бу ерда ҳар бир уй жуда гўзал қурилган, ҳар бир хонадон водопровод ва табиий газ билан таъминланган. Эндиликда хўжаликларни телефонлаштириш масаласи ҳал этилмоқда. Посёлкада жуда катта спорт иншоотлари мавжуд. Турли маданий-маиший объектлар ва магазинлар қишлоқ меҳнаткашлари хизматида.

Бундай шароитда табиийки, одамлар яхши дам олиш, ажойиб кишилар билан учрашиш, жозибали томошаларни кўриш иштиёқида бўладилар. Клуб, кутубхонага боришни ўйлайдилар-у, аммо бунга кўпинча оёқлари тортмайди.

Чунки маданий хизматнинг сифати кўнгилдагидек бўлмайди.

Комплекслар ҳозирча қишлоқ маданияти масаласининг ташкилий томонини ҳал этди, холос. Уларнинг иш самараси, хизмат кўрсатишдаги сифат даражаси ҳамон кўп изланишни, бу соҳага қатор мутахассисларни жалб этишни тақозо этмоқда.

Биз маданий муассасаларнинг марказлашувидан жуда катта самара кутган эдик. Лекин натижа кутилгандек бўлмади. Хўш, нега?

Сабаблар жуда кўп. Биринчидан, ташкилий томонларида анчагина нуқсонлар бор. Шу пайтгача янгиликнинг молиявий — ҳуқуқий томонлари белгиланмаган. Маданий комплекс ёки марказлашган система кимга бўйсуниши керак? Бу ҳақда маълум бир ишлаб чиқилган қоидалар ёки ташкилий асосларни кўрсатувчи тартиб йўқ. Комплексларнинг ташкил этилиши маданий хизмат кўрсатиш учун махсус транспорт проблемасини ўртага қўймоқда. Худди шунингдек, махсус маъмурий аппаратга ҳам эҳтиёж сезилмоқда.

Муаммолар жуда кўп. Улардан энг муҳими кадрлар масаласидир. Зероки, «Маданият фирмаси» ўзини ўнглаб олишига улар ёрдам бериши керак. Марказлаштириш натижасида клуб муассасаларининг ташкилий асоси ўзгарган бўлса-да, кадрлар ўша-ўшалигича қолмоқда.

Ишлаб чиқариш бирлашмасини бош директорсиз тасаввур қила оламизми? Йўқ. Лекин маданиятда, худди шундай марказлашган системаларда директор аввалги маоши ва вазифалари билан қолмоқда. Ишлаб чиқаришда қатор вазифалар кишиларга аниқ қилиб бўлиб берилган. Масалан, мутахассис-ташкилотчи, мутахассис-технологлар бор. Маданий комплексларда бундай кадрлар ва штатлар йўқ.

«Маданият фирмаси» учун малакали клуб сценарийчилари, оммавий тадбирлар режиссёрлари, техник воситалардан фойдаланиш бўйича методистлар керак. Фирмага агитбригадаларнинг раҳбарлари ҳам зарур. Чунки, агитбригадаларнинг томошалари колхоз-совхозлар марказлари аҳолиси билан биргаликда уларнинг олис участкаларида жойлашган кишилар ҳам орзиқиб кутадилар.

Ҳозир бир жуда қизиқ ҳолат вужудга келди. Марказлашган Маданият уйларида кадрларнинг сараси йиғилгач клублар ночор аҳволда қолди. Қишлоқ клублари Марказий маданият уйларидан ёрдам кутишга мажбур бўлиб турибди. Худди шундай ҳол Бекобод районида содир бўлди. Баъзан клублар мудирлари қишлоқ Советларига ёрдам сўраб мурожаат қилганларида: «Энди сизлар маданият бўлимига бўйсунасиз, ўша жойга мурожаат қилаверинглар!» деган таънани эшитмоқдалар.

Бунақа пайтда қишлоқ Советининг раисига масаланинг моҳиятини ким тушунтиради? Бошқа кўпгина ташкилий масалаларни ким ҳал этади? Ўз ишини пухта билган, маданий комплексларда ижодий муҳитни яратишга қобилияти бўлган мутахассисгина ана шу ишларнинг ҳаммасини эплаши мумкин.

Бизнинг фикримизча, янги комплекслар ва марказлашган системаларнинг сонига эмас, сифатига зўр бериш керак. Аввало, клуб муассасаларини марказлаштириш тажрибасини чуқур ўрганиш лозим. Маданият институти ва маданият техникумлари бу ишда фаоллик кўрсатишлари лозим.

Бош директор, ташкилотчи методист, техника воситалари методисти, клуб режиссёри ва бошқа мутахассис-технологлар, мутахассис-ташкилотчилар — маданий комплекслар ҳамда марказлашган системалар тақдирини ҳал этади. Маданият фирмасини аввало ана шу кадрлар билан таъминлаш керак. Акс ҳолда кутиладиган самарага эришиш мумкин эмас!

З. ҚУВВАТОВ,
Тошкент Давлат маданият институтининг катта ўқитувчиси.

М. ПЎЛАТОВА,
Тошкент область маданий-оқартув муассасалари ва халқ ижоди илмий-методика марказининг методисти.

УСТОЗ ВА ШОГИРД СУВЧИЛАР

ШОДИҚУЛ ака Қорабоев Навоий номли колхозининг ветеран сувчиларидан. Ҳозир Ҳамроқул Эшбеков раҳбарлик қилаётган пахтачилик бригадасида ишлаяпти. Ўзининг ҳалол ва фидокорона меҳнати билан кўпчиликка таниш. Обрў-эътибори жойида.

Миришкор сувчи қирқ йиллик меҳнат фаолиятида ўнлаб шогирдлар етиштирган. Л. Мирзабеков, А. Тошбоев, Б. Холмуродовлар ўз устозлари билан ёнма-ён туриб, меҳнат қилишяпти. Шодиқул ака ва унинг шогирдлари ишлаётган бригада пахта ҳосилдорлигини 40 центнерга етказиш учун курашмоқда.

Айни кунларда 110 гектар майдондаги ғўза шу мажбуриятга яраша намунали парвариш қилиняпти. Шодиқул ака бошлиқ сувчилар группаси ниҳолларни обиҳаётга қондиришяпти. Уч марта культивация қилиниб, икки марта озиқлантирилган ғўзалар қийғос шоналаб, гуллай бошлади.

Х. ОТАҚУЛОВ,
Бекобод райони.

Суратда: пойтахтдаги «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг илғор тўқувчиси С. Мирзахўжаева. У смена топшириқларини ошириб бажариб, фақат аъло сифатли маҳсулот топширмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

КУННИ ТУНГА УЛАБ

Ёз тонги эрта отади. Аҳмаджон ака ҳам уфқ оқара бошлаши биланоқ оёқда бўлади. Бригадаси пахта далалари оз эмас — 145 гектарни эгаллайди. Аммо у эрталабданоқ далаларни айланиб чиқиш, ғўзалар билан тиллашиб, яқин орада қилинадиган юмушларни ўйида пухталаб олишга одатланган.

Аҳмаджон ака бугун ҳам далага қуёшдан эртароқ отланди. У асфальт йўл ёнидаги катта карта ёқалаб борар экан, даланинг нариги четидан трактор овози қулоғига чалиниб қолди. Узоқдан механизаторнинг пахтазорга культиваторини олиб кираётганлигини кўрди. «Ишни уйқусида босади-да, Шокир шоввоз,— мамнунлик билан дилидан ўтказди бригадир.— Ҳар куни тонг саҳарлабоқ далада бўлади».

Бригадир бир ўйи механизаторнинг ишини текшириб кўрмоқчи бўлди. Лекин Шокир Исроилов — тажрибали механизатор. Қолаверса, шу звенога етакчилик қилади. Ҳали бирор марта культивацияда шошма-шошарлиқ қилиб сифатсиз иш бажарганига дуч келмаган. Аҳмаджон аканинг механизаторга айтадиган топшириқлари бор эди-ю, тунги суғориш қандай ўтганлигини ўз кўзи билан кўриш ниятида эканлиги учун йўлдан бурилмади. У дала ўртасидаги ёлғизоёқ йўлдан шахдам одим отиб борар экан, тиззага урай деб қолган ғўзаларни кўриб, севиниб қўярди.

Аммо, ғўза қанча баравж бўлмасин, деҳқон тиним билмас экан, доимо ташвишда юраркан. Ҳозир ҳам культивацияни, ғўзани озиқлантиришни тезлатиш лозим. Чилла яқинлашиб келаяпти. Бу даврда ғўза сал чанқатиб қўйилса ҳам шоналарини ташлаб юбориши, гули тепасига уриши мумкин. Бир ёқда ҳашаротдан хабардор бўлиб туриш даркор.

Буларнинг ҳаммаси — қувончли ташвишлар. Чунки, эрта баҳордан қилаётган тинимсиз меҳнатлари дала бетини текис қоплаган бўлиқ ғўзаларда, улар шохларидаги шоналар маржонида намоён бўлиб турипти. Ўтган йил шу паллаларда эса дўл мажруҳ қилган ғўза ниҳолларига қарашга юраклари бетламасди.

Омад ҳар йили ҳам пахтакорга кулиб боқавермайди.

ЛАВҲА

Аҳмаджон аканинг ўзи ҳам, ростини айтганда, бултурги ҳосилга, унинг шундай баракали бўлишига кўз тикмаган эди. Аммо натижа ҳаммани қойил қолдирди. Ахир июнь ойининг бошларида оласига уруғ ташланган ерларнинг ҳар гектаридан 44,1 центнердан хирмон кўтариш ҳазил гапми?! Бу чўққининг забт этилишида Аҳмаджон ака Душабоевнинг кўп йиллик бой тажрибаси қўл келди. У колҳоз ва район раҳбарларини, мутахассисларни дўл шикаст етказган ерларни бузиб, қайта чигит экиш билан кўзланган натижага эришилиб бўлмаслигига ишонтирди. Соғлом кўчатларни зўр меҳр билан парвариш қилишиб, қўни-қўнжини кўсаклар билан безашди. Бригаданинг ҳамма аъзоси том маънода меҳнат жасорати кўрсатишди...

Бригада бошлиғи сув таралган пайкалга етиб келганида унга Абдулла Худойбердиев пешвоз чиқди.

— Ҳозир бу даланинг суви оёқлаб қолган бўларди,— деди у Аҳмаджон акага бироз ташвишланиб.— Тунда сув анча камайиб кетди. Сувни қулоқдан ростлаб олгунча кўп вақт сарфладик.

Бригадир сувчининг уйқусизликдан қизарган кўзларига қараб, уларнинг қанчалик фидойилик кўрсатаётганликларига, кунни тунга улаб меҳнат қилаётганликларига яна бир бор ичида таҳсинлар ўқиди. Улар кун бўйи далаларга сув тарайдилар, тунлари эса мижжа қоқмай эгат оралаб суғоришни назорат қиладилар. Абдулла Худойбердиев, Йўлдошбой Пирматов ҳар туп ниҳол обиҳаётга қониши учун шундай ғайрат-шижоат кўрсатишяпти. Механизаторлар Шокир Исроилов, Фарҳод Ҳайдаров, Абдуфоиз Абдуғофуровлар эса ғўза қатор ораларига ишлов бериш ва озиқлантиришда куч-ғайратларини аямайдилар. Уларнинг эзгу ниятлари битта — ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида гектаридан 50 центнердан хирмон кўтариш юзасидан олинган мажбуриятга яраша ҳосил етиштириш.

Бу иштиёқ моҳир деҳқон, республикада хизмат кўрсатган пахтакор, Ленин ордени ва Халқлар дўстлиги ордени кавалери, Бўка районидаги «Партия XIX съезди» колхозининг бригада бошлиғи Аҳмаджон ака Душабоевни ҳам куну-тун пахтазор қўйнида олиб борилаётган ишларга бош-қош бўлишга чорлайди. Элликцентнерчи бригада коллективи ғўза парваришини жадал суръатларда ва сифатли олиб боряпти. Шу туфайли ғўза тупларида гуллар кўзга ташланиб қолди. Пахтакорлар ҳосил нишоналарини кўпайтириш, мўл ва эртаки «оқ олтин» етиштириш учун ёзнинг узун кунларини қисқа тунларига улаб тиним билмай, меҳнат қилмоқдалар.

Э. ЭРНАЗАРОВ.

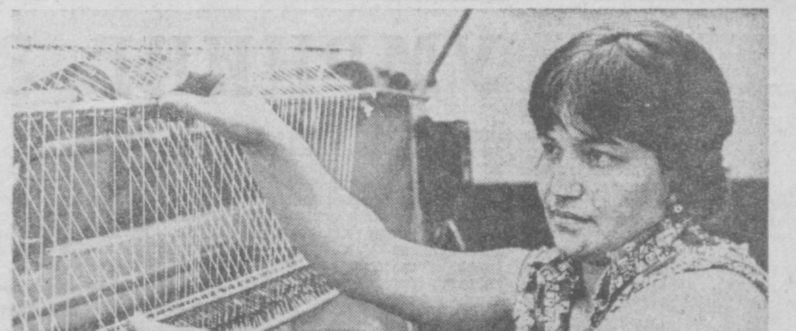

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

БЕКОБОД. Шоли етиштиришга ихтисослашган «Октябрь 46 йиллиги» совхози ишчилари бу йил 20700 тонна дон етиштириш мажбуриятини олишди. Коллективнинг бу улкан хирмонига 1150 тонна шоли тўкиш учун курашаётган Андрей Ли бошлиқ бригада шолипояларида иш қизғин. Улар 140 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 48 центнер ўрнига камида 82 центнердан ҳосил кўтариш учун ҳар бир агротехник тадбирни ўз вақтида сифатли ўтказмоқдалар. Шолипояларда бирорта ҳам бегона ўт бўлмаслиги, экинни минерал ўғитларга тўйдиришга алоҳида эътибор берилаётир. Бригаданинг Родион Ким, Анатолий Мин каби тажрибали ишчилари ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқдалар.

Ф. ЗИЕДУЛЛАЕВ.

ҒАЛАБА. «Победа» колхозининг Павел Дё раҳбарлигидаги бригадаси аъзолари бир йўла пахта, каноп, шоли ва маккажўхори донн етиштиришади. Бу эса бригада аҳлидан уюшқоқлик ва маҳорат талаб этади. Улар бунинг уддасидан чиқмоқдалар. Ҳар йили экинлардан юқори ҳосил кўтарилмоқда.

Бу йил 18 гектар ерга дон учун маккажўхори экилган. Ҳозиргача уч марта культивация қилинган маккажўхори дуркун ривожланмоқда. Бригада аъзолари ҳар гектар майдондан камида 100 центнердан «каҳрабо дон» йиғиштириб олишга аҳд қилишган.

Я. ТОҒАЕВ.

ОҚҚЎРҒОН. Ўтган йили Камол Отабоев бошлиқ бригада коллективи ҳосилдорликни 45 центнерга етказди. Бу Охунбобоев номли колхозда энг яхши кўрсаткич.

Илаш Муродов бошлиқ бригада эса бу йил ҳосилдорликни 50 центнерга етказиш мажбуриятини олиб илғор бригада коллективини мусобақага чақирди.

Ҳозирги кунда И. Муродов бригадаси аъзолари мусобақадошларидан ортда қолмаслик учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Механизаторлар Неъмат Раҳматиллаев, Йўлдош Сиддиқов, Рашид Каримов ва Тўрақул Жўрабековлар ғўзани тўртинчи культивациядан чиқардилар. Бозорбой Пардабоев, Ўралбой Холбеков, Абдуошим Беркбоев ва Эргаш Тўлабоевлар ниҳолларни сувга қондирмоқдалар.

П. ЭРГАШЕВ.

Шунингдек, М. Қорабоев, Х. Фозилова, Б. Акбаровлар ҳам редакциямизга шу мазмунда хат йўллашган.

ТОШДА ДУР УНДИРАМИЗ

БРИГАДАМИЗ пахтазорлари тошлоқ ерда жойлашган. Бундай шароитда «оқ олтин»дан мўл ҳосил етиштиришнинг ўзи бўлмайди. Бироқ, пахтакор ва механизаторларимиз қийинчиликлардан чўчимай, ҳар йили пахтадан катта хирмон уйиб, план ва социалистик мажбуриятларини ортиғи билан бажармоқдалар.

Ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида янада улкан маррани кўзлаяпмиз. Ҳар гектар майдонда пландаги 32 центнер ўрнига камида 40 центнер ҳосил етиштиришга аҳд қилганмиз.

Ҳозир далаларимизда ана шу ваъдага яраша меҳнат қилинаяпти. Механизатор Раҳматжон Фазлиев барча майдонлардаги ғўза қатор ораларини тўрт марта культивациядан чиқарди. Кунига 8—9 гектар майдондаги ғўза тагларини юмшатмоқда. Культивацияни озиқлантириш билан қўшиб олиб боряпти. Озиқлантиришда минерал ўғитлар билан бирга маҳаллий ўғитдан ҳам кенг фойдаланаётирмиз. Чунки, маҳаллий ўғит бизнинг шароитимизда биринчидан, экинга яхши озуқа бўлса, иккинчидан тошлоқ жойларда намни узоқ сақлаб қолиш, бинобарин, суғориш муддатини чўзиш имконини беради.

Бригадамизда ҳамма майдонга чигит кенг қаторлаб аниқ миқдорда экилган. Бу усул чопиқ трактори қувватидан унумлироқ фойдаланиш имконини бераётир. Кенг ва чуқур культивациядан сўнг ғўза туплари атрофидаги бегона ўтларни юлиб ташлаш, чопиш кўп меҳнат талаб қилмайди. Бу ишда Г. Нидоева, Л. Қорабонова, Г. Муродова, Л. Мурсалова каби илғор колхозчилар кунлик нормаларини 1,5—2 ҳисса қилиб бажаришяпти.

Бригадамиз аъзоларининг меҳнати илк самарасини бераётир. Ҳамма майдонларимизда ғўзалар серавж ўсиб, шонага шона қўшиляпти, шоналар гулга айланяпти. Вазифа шона ва гулларни янада кўпайтириш, ҳосил нишоналарининг тўкилиб кетишига йўл қўймасликдан иборат.

Ҳосил йиғим-теримигача қолган даврни ғўзаларга ишлов бериш, ҳосил тўплаш ва ҳосилга-ҳосил қўшишда зарбдор давр деб эълон қилдик. Июнь ва июль ойларида ғўза қатор ораларига камида беш марта комплекс ишлов берамиз. Озиқлантиришни барвақт тугаллаб, суғоришни шарбат усулида ўтказамиз.

Сарвар НИДОЕВ,
Янгийўл районидаги «Интернационал» колхози бригада бошлиғи.

Тошкентнинг бугунги ҳусни-жамолига қараб тўймайсан, киши. Шаҳар кундан-кунга чирой очиб, гўзаллашиб бораётир. Суратларда: бугунги Тошкентнинг кўча ва хиёбонларида.

А. Абалян фотолари.

ДИҚҚАТ: ЯНГИЛИК!

ИТТИФОҚДА БЕШИНЧИ

Стереокино экран санъати асарларини намойиш қиладиган кинотеатр сифатида ўзига кенг йўл топмоқда. Бундай томоша заллари ҳозирча фақат Москва, Ленинград, Киев ва Сочи шаҳарларидагина мавжуд.

Серқуёш республикамиз пойтахти Тошкентда ҳам стереофильмлар кўрсатиладиган томоша зали қуриш юзасидан тадбирлар белгиланди. Тошкент стереокиноси биноси лойиҳаси Москвадаги «Гипрокино» Бутуниттифоқ институти билан Ўзбекистон ССР Кинематография комитети мутахассислари ҳамкорлигида яратилмоқда.,

Янги кинотеатр 400 томошабинга мўлжалланган. Бу ерда томошабинлар учун қатор қулайликлар муҳайё қилинади. Пойтахтимизнинг округ офицерлар уйи ёнида қад кўтарадиган стереокино қурилиши келгуси йили бошланади.

А. АЛИЕВ.

ҲАЁТ КЎЗГУСИ

(ХАТЛАРГА ОБЗОР)

Хатлар. Уларнинг ҳар бирида қалби бунёдкорлик ишқи билан тўлиб-тошган, ўз орзу-истакларини рўёбга чиқариш учун интилаётган, ишдаги, хизматдаги ютуқлар, нуқсонлар ҳақида икки оғиз сўз айтишга чоғланган совет кишисининг дил сўзлари мужассамлашган.

— Коминтерн номли 23-мактаб ўқитувчиси Саидмурод Худойбердиев кўп йиллардан бери ёш авлодга математикадан дарс бериб келмоқда, — деб ёзади бекободлик **Х. Отақулов.** — У айни пайтда моҳир агитатор ҳамдир. Жонкуяр педагог мактаб коллективи орасида, Навоий номли колхоз бригада далаларида партия ва ҳукуматимизнинг қатор қарорларини кенг ёйишда актив фаолият кўрсатаётир.

Калинин районининг Гагарин номли 40-мактабида рус тили ва адабиётидан ўқувчиларга пухта билим бериб келаётган Саноат Ражабовани ҳамкасблари чуқур ҳурмат қилишади. Бу камтар меҳрибон аёл ўз ишига бўлган садоқат туфайли ҳар бир талаба қалбидан муносиб жой олган. Бу ҳақда шу районлик **М. Кенжаева** тўлқинланиб ҳикоя қилади.

Тошкент районидаги болалар санаторийсининг кекса педагоги **И. Саримсоқов,** бўкалик **Ф. Шаймуҳамедова,** тошкентлик **Қ. Тўлабоев,** оққўрғонлик **А. Мустафоев**ларнинг мактубларида ҳам ёш авлоднинг меҳрибон мураббийлари тўғрисида миннатдорчилик сўзлари баён қилинган.

Халқимизнинг яхши одати бор. Одамлар бир-бири билан учрашганда «саломатмисиз» деб сўрашишади ва «ҳайр, саломат бўлинг» деб хайрлашадилар. Ҳақиқатан ҳам ҳаётнинг гўзаллиги, лаззати ва қиммати тан сиҳатликда. Одам соғ-саломат бўлса, бахтли, кўнгли шод, ҳамма нарсадан мамнун, иши унумли бўлади.

Кишиларнинг шифокорларга, яъни саломатлик посбонларига бўлган иззат-икромлари, эъзозлари ҳам шундан. Тошкент область касалхонасида малакали, айни пайтда камтар ва беморларга ғамхўр шифокор Ҳусниддин Тожибоев хизмат қилади. У ёшлигиданоқ врачлик касбига меҳр қўйди. Тошкент Давлат Медицина институтини битиргач, Сирдарё областининг қатор районларида ишлаб тажриба орттирди. Сўнгра Киевдаги врачлар малака ошириш институтида билимини янада пухталади. «Риносентопластик» операция сирларини эгаллаб, область касалхонасида муваффақиятли ишламоқда. У юзлаб беморларни дарддан халос этиб, кўнгилларига нур берди. Бу ҳақда бизга Тошкент Давлат университети журналистика факультетининг студенти **Х. Пардаев** ёзиб юборган.

Газетамизга мактуб йўллаган **Омон Ниёзов** эса Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, бир неча медалларнинг кавалери, кўп йиллардан буён пойтахт шаҳримиздаги дорихоналарда ишлаб, обрў орттирган Ҳалил Толипов ҳақида ҳикоя қилган. Ҳалил ака ҳозир шаҳардаги 8-дорихонада мудирлик вазифасини бажармоқда. Ўз ишини яхши эгаллаган камтар раҳбардан дорихона коллективи ғоят хурсанд. Ўн йилдирки, коллектив коммунистик меҳнат бригадаси унвони остида ўз бурчини шараф билан адо этяпти.

Пискентлик **Х. Абдуқулов,** оққўрғонлик **М. Бобоева,** бўкалик **С. Холбеков**лар ҳам ўз муомаласи, иши ва маслаҳати билан беморларга шифо бахш этаётган оқ халатли кишилар тўғрисида самимий фикрларни изҳор этишган.

Хатларнинг анчагинасида областимизда ҳам илм-фанни жадал ривожлантириш ишига катта ҳисса қўшаётган олимлар ҳақида ҳикоя қилинади. Бу ҳақда бизга тошкентлик **З. Усмонов, Т. Холхўжаев, С. Одилов**лар хатлар йўллашган.

ОЛИМПИАДА ТАРИХИДАН

факт ва рақамлар

ЛОНДОН, 1948 ЙИЛ

Навбатдаги XII Олимпиада ўйинлари 1940 йил ўтказилиши керак эди. Халқаро Олимпиада Комитети спорт анжуманини биринчи марта Осиё қитъасида — Япония пойтахти Токио шаҳрида ўтказишга қарор қилди. Лекин, Иккинчи жаҳон урушининг бошланиши мусобақаларни ўтказиш имконини бермади.

Худди ана шу машъум уруш 1944 йили ўтказилиши керак бўлган навбатдаги XIII Олимпиада ўйинларини ҳам барбод қилди.

1948 йил Буюк Британиянинг пойтахти Лондон шаҳрида XIV Олимпиада ўйинларининг машъаласи ёндирилди. Бу мусобақаларга Иккинчи жаҳон урушининг ташаббускорлари Германия ва Япония мамлакатлари таклиф қилинмаган. Асосий кураш майдон эгалари ва АҚШ спортчилари ўртасида борди. Америка енгил атлетикачилари бу сафар ҳам ўз маҳоратларини намойиш қилдилар. Жумладан, 20 километрга юришда улар янги Олимпиада рекордини ўрнатишди. Аввалги натижа 39,5 секундга яхшиланди. Лекин, тўрт йилдан сўнг, XV Олимпиа ўйинларида совет спортчилари бу натижадан анча ўзиб кетишди.

Лондон Олимпиадасида елканли спорт ўзининг иккинчи умрини бошлади. Спортнинг бу тури янада оммалашди, мусобақаларда иштирок этадиган давлатлар сони кўпайди. Елканли спорт бахсларида биринчи марта тўққиз мамлакатнинг 15 спортчиси совриндор бўлди.

Олимпиада натижаларини совет спортчилари ва мутахассислари диққат-эътибор билан кузатдилар. Чунки, улар навбатдаги Олимпиададан бошлаб ўйинларда иштирок этишни мўлжаллаб қўйган эдилар.

УМРНИНГ ЗАВОЛИ

Коммунистик қурилиш муваффақиятли бораётган бизнинг давримизда ичкиликбозлик жамиятга ёт кўринишдир. Чунки, у даставвал одамлар соғлиғига катта зарар келтиради, кўплаб оилаларнинг бузилишига олиб келади, бола тарбиясига салбий таъсир кўрсатади. Алкоголь таъсирида кишида масъулият ҳисси йўқолади. Натижада у безорилик ва бошқа жиноий ишга қўл уради. Ишлаб чиқаришда меҳнат интизомининг бузилишига, қўнимсизликка ҳам ичкиликбозликнинг таъсири бор.

Спиртли ичимликларни суиистеъмол қилиш натижасида келиб чиқадиган жигар церрози касаллиги ёмон оқибатларга олиб келиши мумкин. Масалан, Америка Қўшма Штатларида 25 ёшдан 45 ёшгача вафот этаётган ҳар тўрт кишининг бирида ичкилик туфайли пайдо бўлган жигар церрози касаллиги бош омил эканлиги аниқланган.

Спиртли ичимликлар киши организмида модда алмашувини издан чиқаради, юрак-томир касалликларини юзага келтиради. Бунда мушаклар тонуси бўшашиб кетиб, томирлар дағал бўлиб қолади. Сурункали ичиш натижасида мия ҳужайралари ишдан чиқади, киши хотираси сусаяди. Бош мия пўстлоғида жиддий ўзгаришлар рўй беради. Оқибатда асаб бузилиши аста-секин кучайиб, киши ҳис-туйғуси дағаллашади. У худбин, ёлғончи ва тошюрак бўлиб қолади. Алкоголиклар аста секин ўзларининг инсоний фазилатларини йўқотиб борадилар.

Ичкиликка ружу бора-бора «оқ алаҳлаш» (белая горячка) деган мудҳиш касалликка олиб келади. Бу касаллик кўпинча тунда бошланади. Бемор нима қилаётганлигини, атрофида нималар содир бўлаётганлигини, ўзининг қаерда ётганлигини билмайди. Оёқ-қўллари титрайди, кўзига ҳар хил нарсалар кўринади. Кимдир хавф солаётгандек бўлиб туюлади. Бундай беморларда ҳар хил васвасалар пайдо бўлади.

Яқинда Ўзбекистон травматология ва ортопедия илмий текшириш институтига Б. исмли беморни келтиришди. У «оқ алаҳлаш» касалига мубтало бўлган. Ўзини тўртинчи қаватдан ташлаб икки оёғи синган эди. Бемор шифохонага келтирилганда ҳам оғриқни сезмасди. Тинмай нималарнидир гапирарди. Унинг мушак тонуси бўшашиб кетган, томирлари дағаллашган, модда алмашинуви издан чиққанлиги туфайли қутқариб қолишнинг иложи бўлмади.

ВРАЧ МАСЛАҲАТИ

Мастлик натижасида шикастланганлар ичида суяк синиши, мия чайқалиши, бошқа аъзоларнинг жуда оғир жароҳатланиши кўп учрайди. Машина бошқариб келаётган И. исмли йигит жуда маст бўлган. У шаҳар четида ҳордиқ чиқариб қайтаётган, ёнида икки ҳамроҳи ҳам бор эди. «Жигули» учиб бормоқда. Рўпарадан келаётган машина шофёрга кўринмади. Натижада, йўл ўртасида катта тўқнашув содир бўлди. Икки машинадаги йўловчиларнинг ҳаммаси қаттиқ шикастландилар.

Бундай мисолларни яна кўплаб келтириш мумкин. Умуман, шофёрларнинг кайф ҳолда машина бошқариши айниқса хавфлидир. Чунки, бу албатта бирор кўнгилсиз ҳодисанинг келиб чиқишига сабаб бўлади.

Медицина ходимлари, жамоатчилик олдида турган асосий вазифалардан бири ичкиликбозликка қарши кескин кураш олиб боришдан иборатдир. Улар кенг омма орасида ичкиликнинг зарари тўғрисида мунтазам тушунтириш ишлари олиб боришлари лозим. Бунда аҳоли ўртасида содир бўлаётган ҳаётий мисолларни келтириш мақсадга мувофиқдир.

Область, шаҳар, район милиция ходимлари санитария ва маориф органлари билан биргаликда алкоголизмга қарши кенг кўламда олиб бораётган ташвиқот ишлари яхши самара бераётир. Ҳозирги вақтда катта корхоналар қошида ичкилик ичадиганларни даволайдиган махсус наркологик бўлимлар ташкил этилган. Бундан ташқари автобаза ва таксопаркларда соғломлаштириш кабинетлари ишлаб турибди. Ҳар куни эрталаб шофёрлар рейсга чиқишдан олдин бу ерда медицина кўригидан ўтишади. Агар ҳайдовчи бемор ёки спиртли ичимлик истеъмол қилган бўлса, у ўша куни ишга қўйилмайди.

Ичкиликбозликка чек қўйиш вақти аллақачоноқ етиб келган. Шунинг учун ҳам жойларда алкоголизм иллатига қарши кескин ўт очилмоқда. Ичкиликка ружу қўйганларни даволаш илмий асосда олиб бориляпти. Улар ижобий самара бераётир. Лекин, ҳануз орамизда ичкиликбозлар учраб турар экан, бу ишлар кўламини янада кенгайтириш лозим. Шундагина, шубҳасиз, кайфиятимиз хуш, ишимиз унумли, кунларимиз серфайз, турмушимиз янада гўзал бўлади.

Т. ҲАСАНОВ,
медицина фанлари кандидати.

Спорт

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

13-тур ўйинларини «Қайрат» — ЦСКА, «Нефтчи» ва «Локомотив» командалари бошлаб беришди. Олмаоталик футболчилар бу сафарги ўйинни ҳам 1:1 ҳисобида дуранг қилишди. «Нефтчи» пойтахт темирйўлчиларини қабул қилиб, 3:0 ҳисобида устун келди.

Шу турнинг асосий ўйинлари дам олиш куни бўлди. «Спартак» — «Пахтакор»ни 2:0 ҳисобида енгиб, пешқадамлик мавқеини янада яхшилаб олди. Тбилиси динамочиларининг яна омади келмади. Улар бу сафар «Торпедо» командасига 0:2 ҳисобида ютқаздилар. Шу турнинг қолган ўйинларида қуйидаги натижалар қайд этилди: «Арарат» — «Динамо» (Москва) — 1:0, «Динамо» (Киев) — СКА (Ростов) — 2:1, «Шахтёр» — «Кубань» — 3:0, «Карпати» — «Черноморец» — 1:2, «Зенит» — «Динамо» (Минск) — 2:2.

Навбатдаги тур ўйинлари эртадан кейин бўлади. «Пахтакор» ўз майдонида Олмаотанинг «Қайрат» футболчиларини қабул қилади.

Биринчи лига командалари ҳам галдаги тур ўйинларини ўтказдилар. Бунда пешқадамларнинг омади келмади. «Таврия» Хабаровск шаҳрида маҳаллий армиячиларга 0:1 ҳисобида, «Бўстон» эса Воронежда «Факел»га 0:2 ҳисобида ютқазиб қўйди. «Спартак» (Нальчик) командаси устидан 1:0 ҳисобида ғолиб келган «Днепр» тўплар нисбатига кўра жадвалда учинчи ўринга кўтарилди.

Бугунгача командаларнинг турнир жадвалидаги аҳволига назар ташласак, «Таврия»да 24 та, «Бўстон»да 22 та, «Днепр», «Металлист», «Колос», «Помир» командаларида 20 тадан очко бор. «Уралмаш» 9 очко билан охирги ўринда бормоқда.

ҚАҲРАМОН МУКОФОТИ УЧУН

«Политотдел» колхози стадионида аёллар ўртасида чим устида хоккей бўйича икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунова мукофоти учун анъанавий мусобақалар ўтказилмоқда. Бу сафар ҳам фахрли мукофот учун ўтган турнирда совринли ўринларни эгаллаган Марҳамат районидаги «ВЛКСМ 60 йиллиги» совхозининг «Пахтакор» командаси билан майдон эгалари «Политотдел» колхози хоккейчилари финалда учрашадиган бўлдилар. Бу икки команда группадаги барча учрашувларни кўтаринки руҳда ўтказиб биринчи ўринни эгаллади. Учинчи ўринга Тошкент ва Наманган области спортчилари даъвогар бўлиб турибдилар.

ҲАМОН ПЕШҚАДАМ

Республиканинг бир неча марта чемпиони унвонига муяссар бўлган спорт мастери Озода Аҳмедова халқаро шашка бўйича давом этаётган Ўзбекистон чемпионатида ғолибона одим ташламоқда. У навбатдаги ғалабани қўлга киритди. Бу сафар унга Гольдшмидт «енгилдим» деган сўзни айтди. Шундай қилиб, етти турдан кейин олти очко тўплаган Аҳмедова чемпионатда якка пешқадамлик қилмоқда. И. Иванова беш имкониятдан 4,5 очко тўплаб, иккинчи ўринни эгаллаб турибди.

Реклама ва эълонлар

РЕСПУБЛИКА КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

КИНОТЕАТРЛАР ЭКРАНЛАРИГА

«АЛИБОБО ВА ҚИРҚ ҚАРОҚЧИ САРГУЗАШТЛАРИ»

ЯНГИ, РАНГЛИ, КЕНГ ЭКРАНЛИ БАДИИЙ ФИЛЬМИНИ

ЧИҚАРДИ

Сценарий муаллифлари — Борис СААКОВ, Пракаш БАКШИ.

Постановкачи-режиссёрлар — Латиф ФАЙЗИЕВ, Умеш МЕҲРА.

Асрлар оша авлодлардан авлодларга ўтиб, барча ёшдаги ўқувчиларнинг севимли китоби бўлиб келаётган «Минг бир кеча» эртаклари халқнинг кўп асрлик донишмандлигидан ёдгорлик сифатида бир неча бор экранлаштирилди. «Алибобо ва қирқ қароқчи саргузаштлари» деб номланган янги икки серияли фильм муаллифлари бўлмиш совет ва ҳинд кинематографчилари ҳам шу эртакларга мурожаат қилдилар.

Фильм давомида экранда қандай мўъжизалар юз бермайди дейсиз! Баланд қоядан кўпириб шиддат билан оқиб тушаётган шаршара, буйруққа итоат қилиб, ўз ортига кўтарилади. Тоғлар сурилади. Олов итоаткор мушук каби сўзга бўйсунади. Ҳаттоки, азбаройи бахиллигидан пулни кўрса кўзлари ўйнаб кетадиган карвонбоши ҳам муҳаббати туфайли ўз дунёқарашини тубдан ўзгартиришга тайёр...

Сеҳрли «сим-сим» сўзлари фильм қаҳрамонига хазиналар ғорини қандай очиб берган бўлса, картина ижодкорлари ҳам томошабинга «Минг бир кеча» эртаклари дунёсини шундай очиб беришга ҳаракат қилдилар. Томошабинни шу эртак оламига бутунлай жалб қилишга, экранда юз бераётган воқеаларга ҳайрихоҳ қилишга интиладилар.

Картинада Ролан Биков, Фрунзе Мкртчян, Софико Чиаурели каби машҳур совет актёрларидан ташқари томошабинларга «Зита ва Гита» ҳамда «Қасос ва қонун» каби фильмлар орқали жуда яхши таниш бўлган ҳинд киноюлдузлари Дхармендра ва Хема Малини, машҳур ҳинд актрисаси ва раққосаси Зийнат Омон иштирок этадилар. Томошабинлар фильмда бошқа ҳинд кино усталарини ҳам учратадилар, шарқнинг сероҳанг куйларини эшитадилар, сержилва ҳинд рақсларини кўрадилар.

Постановкачи операторлар — Леонид ТРАВИЦКИЙ, Питер ПЕРЕЙРА.

Композиторлар — Владимир МИЛОВ, Рацль ДЕЙЗ БАРМАН.

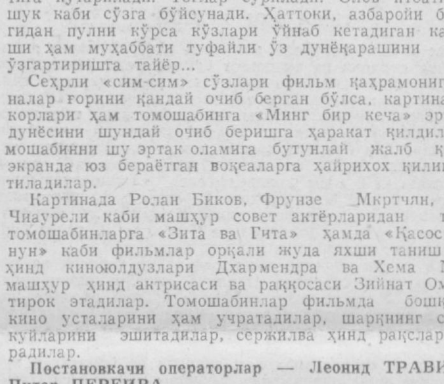

«Ўзбекфильм» (СССР) ҳамда «Игл фильмз» (Ҳиндистон) киностудиялари маҳсулоти.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

Ўрта Осиё темир йўл бошқармаси ва Тошкент метрополитени базасидаги

170-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1980—1981 ўқув йили учун

Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилган ўрта маълумотли ёшлардан тепловоз машинистларини тайёрлаш учун

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 2 йил.

Ўқувчиларга ойига 72 сўмдан стипендия тўланади.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчиларга 50 процент иш ҳақи тўланади.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртини битирганлар Тошкент локомотив депосида иш билан таъминланадилар ва темирйўлчиларга белгиланган барча имтиёзлардан фойдаланадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, 2-Охунбобоев кўчаси, 68-уй; 64, 7, 9, 11, 14, 28-трамвайлар ва 18, 44-автобуслар ҳамда 2, 13, 14, 15, 16-троллейбусларнинг «Киров номли боғ» бекати. Телефон 53-43-52.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

МУҲИМ ҚАДАМ

Совет Иттифоқининг ҳозирги вақтда Афғонистонда бўлишига зарурат қолмаган баъзи-бир ҳарбий қисмлари СССР территориясига олиб чиқиб кетилаётганлиги тўғрисида Кобулдан олинган ахборот муносабати билан чет эл матбуоти ўз шарҳларида мана шу қадамнинг муҳимлигини таъкидлади.

Байрутда чиқадиган «Ан-Шаҳр» газетасида ёзади: Афғонистондаги аҳвол муайян равишда мўътадиллашгани, афғон аксилинқилобчиларининг катта-катта қуролланган тўдалари тор-мор этилганлиги туфайли Совет Иттифоқи [illegible]

Дипломатия доираларида, деб давом этади «Аш-Шаҳр» газетаси, совет ҳарбий бўлинмаларининг Афғонистондан [illegible] Совет Иттифоқининг муҳим ташаббуси деб баҳоланмоқда. [illegible] Кремль [illegible] Москва [illegible] Яқин Шарқ ҳамда Ўрта Шарқда [illegible] ана шу истагидан далолат берган бўлур эди.

Франция ташқи ишлар министри Ж. Франсуа-Понсе ўз баёнотида Совет Иттифоқи [illegible]

Франциянинг Франс-пресс агентлиги [illegible]

АҚШ давлат департаментининг вакили Кобулдан олинган хабарни [illegible] ҳарбий қисмлари Афғонистонда турганлиги муносабати билан ташвишланиш учун ҳеч қандай сабаб йўқлигини кўрсатишни мақсадга мувофиқ деб топди.

ГФР ҳукуматининг расмий вакили Совет Иттифоқи Афғонистондан совет ҳарбий бўлинмаларининг баъзиларини олиб чиқиб кетиш тўғрисида эълон қилганлиги «Венецияда олий даражада ўтказиладиган кенгаш катнаш[illegible]

(ТАСС, 22 июнь).

ХАЛҚ МИЛИЦИЯСИ ТУЗИЛАДИ

ГАВАНА. Шу кунларда Гренаданинг минг-минглаб аҳолиси халқ милицияси отрядларига ёзилмоқдалар. Мамлакат ҳукумати ўтган пайшанба куни тескаричи шайкаларнинг қонли террорчилик ҳаракатидан кейин халқ милициясини тузишга қарор қилган эди. Бундан илгари хабар берилганидек, [illegible] министри М. Бишоп ва мамлакатнинг бошқа раҳбарлари турган минбар ёнида кучли бомба портлади. Бомба зарбидан асосан минбар рўпарасида тўпланган кишилар зарар кўрди. Бир неча киши ўлди, ўнлаб кишилар ярадор бўлдилар.

Аксилинқилобчиларнинг босқинчилик хуружи Гре[illegible]

ВАТАНПАРВАРЛАРНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛИ ҲАРАКАТИ

САН-ХОСЕ. Бу ердан олинаётган маълумотларга қараганда, Сальвадор [illegible]

(ТАСС, 23 июнь).

Редактор Н. НАСИМОВ.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.50 — Гимнастика. 10.15 — [illegible]

Кўрсатув тугагач дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

I

11.30 — Мультфильм. 11.50 — [illegible]

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П. ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор [illegible]

Р. 02065. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64633. Б. 1632.